

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Muotoilun koulutusohjelma / kaluste- ja sisustussuunnittelu

Iiris Rynö

KOUVOLAN KAUPUNGIN PÄÄKIRJASTON LASTEN- JA NUORTENOSASTON SISUSTUSSUUNNITELMA

Opinnäytetyö 2011

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Kaluste- ja sisustussuunnittelu

RYNÖ IIRIS	Sisustussuunnitelma Kouvolan pääkirjaston lasten- ja nuortenosastolle
Opinnäytetyö	40 sivua + 29 liitesivua
Työn ohjaaja	Lehtori Jorma Fagerström
Toimeksiantaja	Kouvolan pääkirjasto, pääkirjaston johtaja Tuija Lindström
Tammikuu 2011	
Avainsanat	Kirjasto, sisustussuunnittelu, lasten- ja nuortenosasto

Opinnäytetyö käsittelee sisustussuunnitelman laatimista Kouvolan pääkirjaston lasten- ja nuortenosastolle. Asiakkaan toiveena oli suunnitella visuaalisesti houkutteleva tila, jossa viihtyisivät niin lapset kuin aikuisetkin. Tavoitteena oli myös sijoittaa tilaan elementtejä, jotka antaisivat virikkeitä ja kannustaisivat lasta liikkumaan ja tutkimaan ympäristöä. Värien käytöllä ja tilajaolla on luotu viihtyisä ja toimiva ympäristö. Tärkeää oli olla unohtamatta nuoria ja heidän tarpeitaan. Nuorille suunniteltiin oma tila, joka rajattiin lastenosastosta. Tarkoituksena on saada nuoret kiinnostumaan kirjastonpalveluista ja viettämään aikaa siellä. Opinnäytetyöni toimeksiantajana oli Kouvolan pääkirjasto, jonka yhteyshenkilönä toimi kirjaston johtaja Tuija Lindström.

Tutkimusstrategiana opinnäytetyössä on käytetty toimintatutkimusta, joka ilmenee suunnittelun eri vaiheissa. Vierailut eri paikkakuntien kirjastoissa antoivat uutta inspiraatiota ja niiden aikana käytin strukturoimatonta haastattelua hyväkseni. Menetelmien avulla on haettu vastauksia opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin: ”Millainen kirjastoympäristö olisi toimiva ja viihtyisä ja joka huomioisi lasten tarpeita?”. Suunnitteluprosessin alussa ideoidaan ideakarttojen muodossa ja niiden pohjalta jatketaan pohjakuvien ja mallinnuskuvien kautta lopulliseen suunnitelmaan. Työn lopputuloksena syntyneiden suunnitelmien pohjalta vastataan tutkimuskysymykseen.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Furniture and interior design

RYNÖ IIRIS

Designing Interior of children and young people`s department for Kouvola main library

Bachelor's Thesis

40 pages + 29 pages of appendices

Supervisor

Jorma Fagerström, senior lecturer

Commissioned by

Kouvola main Library, director Tuija Lindström

January 2011

Keywords

Library, interior design, children and young department

The thesis is about interior design for the main library's children and young people's department in Kouvola. The goal was to design a space in which both adults and children can thrive. The aim was to bring elements of the space to support the development of children and encourage them to move around and explore the environment. The use of color and space division aimed to create a stimulating environment. It was important not to forget the young people and their needs. So their own space was designed, which should be clearly separated from children's section. The purpose is to get young people interested in library services and to spend more time there. The thesis was commissioned by main library of Kouvola and the contact person was the library director Tuija Lindström.

The research strategy used in this thesis has been action research, which allows for several methods in use. The main methods have been observation, and comparative and unstructured interviews. The methods of this study have sought answers to the research questions: "What kind of library environment would be comfortable, functional and support children's needs?"

In beginning of the design process form for the ideas is presented on maps and based on maps are continued to layout and modelling pictures through the final plan. Research question has received reply in the end of the thesis.

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	7
1.1 Aiheen esittely	8
1.2 Asiakas ja yhteistyökumppanit	8
2. TUTKIMUS SUUNNITTELUPROJEKTISSA	8
2.1 Tutkimuksen lähtökohdat	8
2.1.1 Käsitekartta ja viitekehys	8
2.1.2 Tutkimuskysymyksen määrittely	11
2.2 Tutkimusstrategia ja tutkimusmenetelmät	11
2.2.1 Toimintatutkimus suunnitteluprojektissa	11
2.2.2 Tutkimusmenetelmät	12
3. TIEDONHANKINTA JA ANALYSOINTI	13
3.1 Kouvolan pääkirjaston tilat	13
3.2 Vertailevat ja havainnoivat vierailut	16
3.2.1 Jyväskylän kaupungin kirjasto	16
3.2.2 Muuramen kirjasto	19
3.2.3 Turun kirjasto	21
3.3 Suunnittelua tukeva tiedonhankinta	23
3.3.1 Lapsen eri ikäkausien kehitysvaiheita	23
3.3.2 Värit	25
3.3.3 Akustiikka	27
4. SUUNNITTELU	28
4.1 Ideakartat	28

4.1.1 Värit-teema	28
4.1.2 Satumaa-teema	29
4.1.3 Kansansadut-teema	29
4.1.4 City- ja Graffiti-teema	29
4.2 Pohjaratkaisujen vaihtoehdot	30
5. LOPULLINEN SUUNNITELMA	30
5.1 Lastenosasto	30
5.2 Nuortenosasto	31
5.3 Muut tilat	31
5.4 Kalusteet	32
5.5 Kirjajärjestelmä	33
5.6 Värit ja akustiikka	34
6. POHDINTA	35
LÄHTEET	38
KUVALUETTELO	40
LIITTEET	
Liite 1 Asemakaava	
Liite 2 Kirjaston alkuperäinen pohjakuva	
Liite 3/1 Ideakartta Värit	
Liite 3/2 Ideakartta Satumaa	
Liite 3/3 Ideakartta Kansansadut	
Liite 3/4 Ideakartta City	
Liite 3/5 Ideakartta Graffiti	
Liite 4/1 Suunnitelma 1	

Liite 4/2 Suunnitelma 2
Liite 4/3 Suunnitelma 3
Liite 5 Pohjakuva
Liite 6 Leikkauskuvat
Liite 7 Kirjajärjestys
Liite 8 Kalustussuunnittelu
Liite 9 Kaluste mittakuvat
Liite 10/1-7 Kaluste ja materiaaliluettelo
Liite 11 Lukuseinämä
Liite 12 Kuvakirjalokerikot
Liite 13 Nuortenosasto
Liite 14 Nuortenosasto 2
Liite 15 Aikuisparkki
Liite 16 Yleiskuvaa lasten- ja nuortenosastosta

1 JOHDANTO

1.1 Aiheen esittely

Opinnäytetyöni aiheena on sisustussuunnitelman tekeminen Kouvolan kaupungin pääkirjaston lasten- ja nuortenosastolle. Työssäni keskityn pääasiassa lastenosaston suunnitteluun, mutta tilaan on toiveena saada uusia toimintapisteitä, joihin voitaisiin kerääntyä yhdessä pelaamaan pelejä ja viettämään vapaa-aikaa. Kouvolan pääkirjaston lasten- ja nuortenosastot ovat samassa tilassa, mutta tilan mahdollisuuksista haluttaisiin uudenlaista näkökulmaa.

Kouvolan kaupungin pääkirjaston johtaja Tuija Lindström on tehnyt aloitteen opetus- ja kulttuuriministeriöön valtionavustuksen saamiseksi ja on kiinnostunut kehittämään lasten- ja nuortenosastoa vastaamaan tämän päivän vaatimuksia. Tarkoituksena työssäni on luoda houkutteleva ja toiminnallinen ympäristö lapsille, unohtamatta valvovia silmäpareja eli aikuisten osallistumista lasten maailmaan. Huomioon otetaan myös nuoret, jotka usein unohtuvat, ja pyritään näin säilyttämään tämä tulevaisuuden sukupolvi jatkossakin kirjastopalveluiden ahkerina käyttäjinä. Sisustussuunnitelmassani tulen valitsemaan tilaan materiaalit ja kalusteet ja miettimään niiden toimivan sijoittelun ja miettimään valaistuksen lisäämisen tarpeen.

Tutkimusosuudessa käyn läpi lasten eri kehitysvaiheita ja tulen keskittymään väreihin ja joiltain osin akustiikkaan. Erityisen kiinnostavan aiheestani tekee kohderyhmät, joille suunnittelen tilan ja juuri kohderyhmät taas toisaalta luovat omat haasteensa suunnittelulle. Ikäjakama on niin suuri, ja kaikille pitäisi olla tarjolla sen hetkisen elämänmenon juttuja. On mukavaa huomata, että on herätty julkistentilojen päivittämisen tarpeeseen ja sitä osaavat arvostaa varmasti kyseisen palvelun käyttäjät. Muualla Euroopassa viihtyisän ympäristön merkitys on jo huomattu ja ihmiset kerääntyvät kirjastoihin viettämään aikaa ja viihtymään. Kirjastot ovat edelleen hiljaisia paikkoja ja mielipiteet siitä, kuuluisiko näin olla vieläkin, ovat jakaantuneet kahtia.

Oma tavoitteeni työssä on suunnitella ratkaisuja, jotka toimisivat inspiraationa ja turvana, paikkana johon on mukava palata yhdessä tai vetäytyä syrjään hetkeksi ja keskittyä rauhassa omaan kiinnostuksenkohteeseen. Lapset ovat

ennakkoluulottomia ja kekseliäitä ja nyt haasteena onkin unohtaa hetkeksi tämän hetkiset realiteetit ja antaa luovuuden kukkia. Onnistuneesta projektista hyötyvät Kouvolan kaupungin kirjaston käyttäjät ja henkilökunta. Lasten- ja nuortenosasto voisi olla mukava väripilkku jokaisen meidän päivään.

1.2 Asiakas ja yhteistyökumppanit

Asiakkaana työssäni on Kouvolan kaupunki ja ohjaajina toimivat Kouvolan pääkirjaston johtaja Tuija Lindström ja erikoiskirjastonhoitaja (lastenkirjasto-toiminnan koordinaatio ja kouluyhteistyö) Anna-Mari Andersson sekä ohjaavat opettajat. Kirjasto on tehnyt aikaisemmin yhteistyötä BTJ –kirjastokalusteiden jälleenmyyjä yrityksen kanssa ja ongelmatilanteissa pystyn kääntymään myös heidän puoleensa.

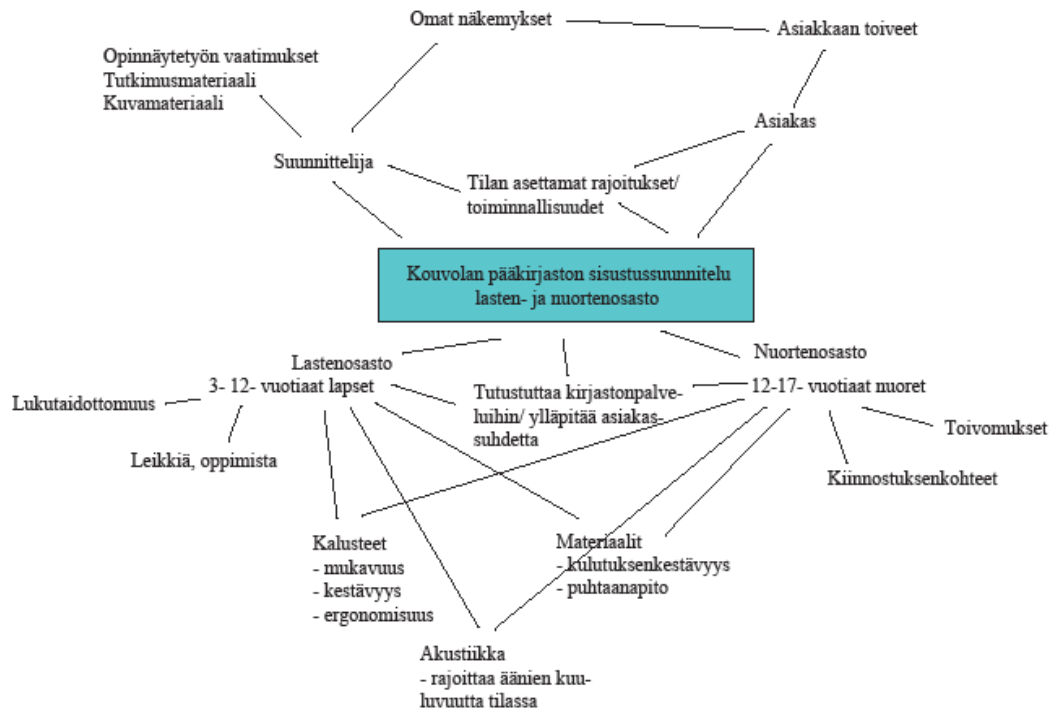
2 TUTKIMUS SUUNNITTELUPROJEKTISSA

2.1 Tutkimuksen lähtökohdat

Tutkimusta aloittaessani pohdin aiheeseeni oleellisesti kuuluvia tekijöitä. Aiheen rajaus oli alusta asti hyvin selkeä, mutta tutkimusosio oli rajattava tarkasti, jotta säilytettäisiin johdonmukainen ote opinnäytetyössäni ja välttyttäisiin turhalta rönsyilyltä. Tutkimuksen ja tiedonhaun selkeyttäjäksi kokosin keskeisimmät käsitteet viitekehukseen ja käsitekarttaan. Näiden kehysten sisältä oli helpompaa määrittää työlleni tutkimuskysymys, joka taas määrittää opinnäytetyölleni tutkimuksellisen päämäärän ja kertoo millaisiin ongelmiin pyrin työlläni vastaamaan.

2.1.1 Käsitekartta ja viitekehys

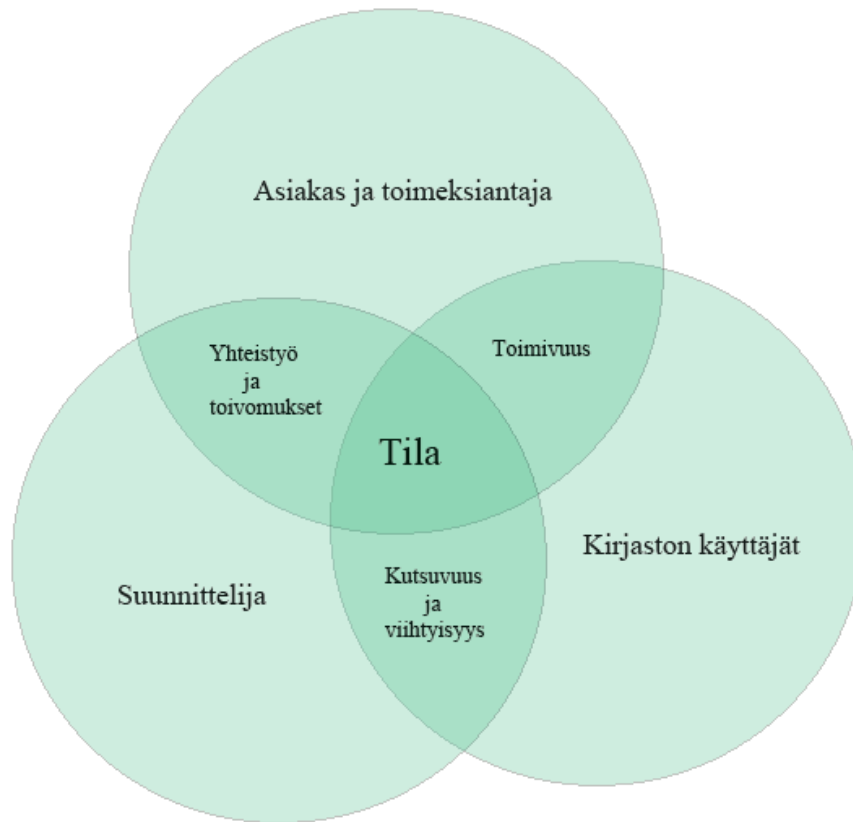
Käsitekartasta löytyy sanastoa tiedonhakuun ja se auttaa yleisesti hahmottamaan isojaakin kokonaisuuksia.

Kuva 1. Käsitekartta

Käsitekartasta näkee helposti käsitteiden järjestyksen ja niiden hypoteettisen suunnan (Anttila 1998, 102). Kouvolan pääkirjaston lasten- ja nuortenosastojen sisustussuunnittelussa on mietittävä erikseen kahden hyvin eri kehitysvaiheessa olevan ihmisryhmän tarpeita ja toivomuksia viihtyvyyden lisäämiseksi. Lisäksi työhön vaikuttaa opinnäytetyön vaatimukset, jotka on otettava huomioon projektissa. Itse tila asettaa omat vaatimukset ja rajoitteet suunnittelulle. Tila on rajallinen kirjastorakennuksen ollessa jo olemassa ja tilaajan pysyessä samana muihin osastoihin nähden. Julkisen tilan suunnittelusta on olemassa omat säädöksensä, jotka määräävät tilan ominaisuuksia ja toimivuutta. Lasten osaston suunnittelussa on otettava myös kehityksen asettamia rajoitteita huomioon. Nuorten kiinnostusta kirjastoja kohtaan on ylläpidettävä ja saada heidät tuntemaan itsensä huomioonotetuiksi. Muun muassa kalustevalintoihin on kiinnitettävä huomiota, sillä toivomuksenahan on, että ne ovat pitkäikäisiä. (Kuva 1)

Viitekehys auttaa hahmottamaan työssäni esiintyvien tekijöiden suhteita toisiinsa nähden. Siinä käydään läpi laajoja asiakokonaisuuksia, joita voidaan eritellä useampiin alaryhmiin tai tekijöihin. Tässä olen havainnollistanut viitekehykseni visuaaliseen muotoon, joka auttaa sen ymmärrettävyyttä.

Kuva 2. Viitekehys

Kirjastotilojen suunnittelun lopputulokseen vaikuttavat erityisesti asiakkaan toiveet. Hyvässä yhteisymmärryksessä saavutetaan parempia tuloksia. Asiakkaan ja niin varmaan uusien kuin vanhojenkin kirjastonkäyttäjien vaatimuksena on toimivuus. Muutosten myötä on huolehdittava edelleen aineiston sujuvasta löytämisestä ja esteettömästä kulusta jokaiseen tilaan. Suunnittelijana haluan luoda kirjaston käyttäjille viihtyisän ympäristön ja nostaa kirjastotilojen kutsuvuutta ja saada ihmiset viettämään aikaa kirjastoissa. (Kuva 2)

2.1.2 Tutkimuskysymyksen määrittely

Tutkimuskysymyksen määrittelemisellä rajaan aiheeni selkeäksi ja tarkkarajaiseksi alueeksi, johon lähden työssäni vastaamaan. Pääongelma on yleisluonteinen kysymys, jossa koko tutkittava kokonaisuus hahmottuu. Alaongelmiin saadut vastaukset mahdollistavat vastauksen löytämisen myös pääongelmaan. (Hirsjärvi 1997, 120–121.)

Pääongelma:

Millainen kirjastoympäristö olisi toimiva ja viihtyisä ja joka huomioisi lasten tarpeita?

Alaongelmat:

Kuinka sijoittaa kirja-aineisto niin, että luokkajärjestelmä säilyy toimivana?

2.2 Tutkimusstrategia ja tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyöni alussa keräsin tietoa erilaisista tutkimusmenetelmistä ja määritin näistä omaan työhöni parhaiten soveltuvimmat menetelmät. Kuten monet suunnitteluprojektit, myös minun työni on toimintatutkimusta. Seuraavaksi tulen kertomaan toimintatutkimuksesta ja muista menetelmistä, joita olen käyttänyt hyväksi työtäni tehdessä.

2.2.1 Toimintatutkimus suunnitteluprojektissa

Toimintatutkimus (action research) on sellainen tutkimusote, jossa samanaikaisesti toteutetaan sekä tutkimus että käytännön tilanteen tai tutkittavan ilmiön muutos. Toimintatutkimuksen ideana on hankkia tietoa, jolla ohjataan käytäntöä muuntelemalla jotakin tiettyä, tutkimusprosessin osana olevaa todellisuutta. (Anttila, 1998, 153.) Toimintatutkimus tarjoaa menetelmällisen kehittämishaasteen erityisesti sellaisena strategiana, jonka puitteissa voidaan lähestyä muotoilutehtävää vuorotellen suunnittelun, valmistuksen ja niihin liittyvän monimuotoisen ja -tyylisen tutkimuksen avulla (Anttila 1996, 101–102).

Tässä työssä toimintatutkimus ilmenee suunnittelun eri vaiheissa sekä tavoitteena suunnitelmien avulla luoda entistä viihtyisämpi ja hyvin toimiva ympäristö.

tö. Havainnoin ja tutkin jo olemassa olevia kirjastoja ja miten niissä on toteutettu lastenosastoja sekä sitä, miten niissä on otettu huomioon nuoret. Haastattelun henkilökuntaa strukturoimattoman haastattelun avulla ja kysyn tilanteiden ja tilan mukaan kunkin kirjaston tiloista. Kuvaan tilat itselleni muistiinpanoiksi ja liitän kuvia opinnäytetyöhöni visuaaliseksi materiaaliksi ja kirjallisen tuotoksen tueksi. Suunnittelun aikana käyn keskusteluja niin ohjaajani kuin toimeksiantajani kanssa, joiden palaute ohjaa minua eteenpäin työssäni.

2.2.2 Tutkimusmenetelmät

Tutkimuskysymyksiini lähden etsimään vastauksia tutustumalla aiheeseen liittyvään kirjallisuuteen ja jo tehtyihin opinnäytetöihin. Tulen käyttämään deduktiivisen- ja induktiivisen päättelyn logiikkaa tutkimukseni pohjana.

Deduktiivinen päättely on yleisesti tunnettuja totuuksia eli premissejä ja se johdattelee sijoittamaan havainnot aikaisemmin luotuun tiettyyn kehykseen. Päätelmät niin kuin lähtökohtaoletuksetkin ovat tosia, jos näin voidaan olettaa (Anttila, 1998, 130). Perinpohjainen perehtyminen siihen osoittaa tutkijan kunnollisen perehtymisen aiheeseen ja kumoaa väittämät sattumanvaraisesta hyppäämisestä aiheeseen (Anttila 1998, 434). Perehtymisen myötä pystyn perustelemaan huomioni ja tekemäni ratkaisut perusteellisesti. Lisäksi keskityn lasten- ja nuorten tarpeisiin ja pyrin saamani tiedon pohjalta tukemaan heidän hyvinvointia.

Induktiivinen päättely lähtee liikkeelle aineistosta, josta määritellään ilmiötä koskeva teoria käsitteiden pohjalta. Tässä päättelyn muodossa tutkija hankkii aineiston observoimalla, haastatteleamalla ja dokumentoimalla. Näin saadaan kootusta aineistosta koottua uusi aiheita koskeva teoria. (Anttila 1998, 131.) Tarkoitukseni on käydä muutamissa kirjastoissa havainnoimassa lasten- ja nuortenosastojen toimivuutta ja viihtyisyyttä ja verrata niitä keskenään. Muistamista helpottaa ylös kirjatut muistiinpanot ja valokuvat, jotka havainnollistavat työssäni muiden kirjastojen tilaratkaisuja ja tunnelmaa.

Kerään tietoa muun muassa asiakkaan toiveista strukturoimattoman haastattelun avulla. Se ei edellytä haastattelijalta etukäteen mietittyjä kysymyksiä

vaan haastateltava saa vapaasti kertoa haluamistaan asioista (Anttila 2006, 231). Alkuvaiheessa on mielestäni rikkaus, että kysymyksiä ei ole ennalta rajattu, sillä näin saadaan kerättyä sellaistaakin tietoa, mikä muuten voisi jäädä saamatta. Samalla pystyy tutustumaan itse asiakkaaseen ja hänen mieltymyksiin. Strukturoimatonta haastattelun mallia voi hyödyntää spontaanisti vierailujen yhteydessä tapaamieni työntekijöiden ja asiakkaiden kanssa.

3 TIEDONHANKINTA JA ANALYSOINTI

3.1 Kouvolan pääkirjaston tilat

Kouvolan pääkirjasto sijaitsee Salpausselänkadun varrella aivan keskustan tuntumassa. (Liite 1) Sen on suunnitellut arkkitehti Juhani Kivikoski ja rakennus on valmistunut vuonna 1971. (Kuva 3 ja 4.) Kouvolan pääkirjaston sisään-
tulosta katsottuna lasten- ja nuortenosasto sijoittuu näkyvälle paikalle heti sisään-
tulon vasemmalle puolelle. Yleisilmeeltään kirjasto on vaalea ja valoisa, tummine kirjakalusteineen, mutta hieman vaisu vastaanotto johtuu ehkä kontrastien puutteesta. Lisäämällä sävyeroja, havaitaan pinnanmuutokset paremmin ja se tekee tilasta mielenkiintoisemman. Tilassa on takaseinällä kolme lat-
tiasta kattoon olevia kapeaa ikkunaa ja toisen seinän kokonaisuuden rikkoo
kaksi ovea, joista on käynti varastoon ja tutkijanhuoneeseen. Muuten tila on
avointa aluetta, jonka erottaa näyttelytilasta satuhuoneen seinät. (Liite 2)

Kuva 3. Kirjaston julkisivu

Kuva 4. Kirjaston julkisivu toiselta sisäänkäynniltä

Ensimmäisenä tullaan nuortentilaan, jota on rajattu muutamalla kirjahyllyllä, joihin on sijoitettu sarjakuvalehtiä ja muita nuortenkirjallisuutta. Keskellä tilaa on pöytä ja kolme piristävännäköistä nojatuolia. Koko nuortenosasto on mahdutettu tähän pienelle alueella ja omaa rauhaa kaipaavan keskittyminen saat-
taa herpaantua, vaikka sisäänkäynnin eteen on nostettu kirjahylly rajamaan näköaluetta. Lisäksi äänet kulkeutuvat hyllyn takaa melko hyvin. Aivan vieressä sijaitsevat tietokoneet, joita on neljä kappaletta ja joita on mahdollisuus varata omaan käyttöönsä. (Kuva 5)

Kuva 5. Nuortenosaston pöytäryhmä

Kuva 6 päivänvarjo ja riippukeinu

Lasten- ja nuortenpuolta ei ole sen kummemmin eroteltu toisistaan vaan lastenpuolen erottaa nuortenpuolesta kirjahyllyt. Kirjahyllyjen takana keskelle on sijoitettu muutamia työskentelynkin mahdollistavia pöytäryhmiä, joita ympäröi kirjahyllyt. Keskellä lastenosastoa on sijoitettu lapsien koko huomioonottaen pöytä- ja tuolikalusteita. Pöydän ylle on viritetty iso päivänvarjo, jonka päälle lapset ovat talven aikana askarrelleet lumihiihtäjiä. Lisäksi tilassa on keinuhevonen ja tiikeri-pehmoeläin jotka ovat päässeet katon rajaan keinumaan riippukeinuun. Lapsilla on mahdollisuus sukeltaa prinsessan tai zorron maailmaan.

Lastenosastolta löytyy satunurkkaus, jossa on säännöllisin väliajoin aikuinen lukemassa satuja lapsille. Satunurkkauksessa on pieni pöytäryhmä ja fatboy- sekä muita istuinpehmusteita, cd-soitin ja leluja. Aikuisia ajatellen nurkasta löytyy pieni punainen kulmasohva. (Kuva 7)

Kuva 7. Satuhuone

Satuhuoneen seinällä on Kouvolan yhteiskoulun lukio oppilaiden maalaama taulu, jossa on tunnettuja satuhahmoja Peppi Pitkätossusta merenneitoon.

3.2 Vertailevat ja havainnoivat vierailut

Tein vertailevaa ja havainnoivaa tutkimusta muutamassa valitsemissani kirjastossa. Vierailin Jyväskylän, Muuramen ja Turun kirjastoissa. Valitsin Jyväskylän ja Muuramen kirjastot, koska olen itse kotoisin sieltä päin ja ne ovat tuttuja kirjastoja minulle sekä tiesin suunnilleen millaisessa kunnossa niiden lasten- ja nuortenosastot ovat. Itse halusin valita näiden lisäksi vielä yhden kirjaston ja Turun kirjasto on vasta muutama vuosi sitten uudistettu ja olen kuullut pelkästään kehuja sen onnistumisesta, joten ajattelin sen tuovan ideoita ja olevan hyvä inspiraationlähde omalle suunnittelulleni. Vierailujeni aikana kuvasin ja kyselin henkilökunnalta muun muassa kirjastosta, mikä niissä jo toimii, missä olisi kehittämisen varaa ynnä muita kysymyksiä hyvin tapauskohtaisesti. Seuraavissa kappaleissa on muistiinpanojen pohjalta koottu yhteen tieto, jonka sain vierailuilla ja lisätty kuvia havainnollistamaan erilaisia kirjastoiloja.

3.2.1 Jyväskylän kaupungin kirjasto

Vieraillessani Jyväskylän kaupunginkirjastossa minua ensimmäisenä tervehtii Hurmilus, lasten- ja nuortenosaston maskottilohikäärme. Se nauraa hekottelee makoisasti lainausautomaatin takana. (Kuva 8)

Kuva 8. Lainaautomaatti

Kuva 9. Hurmiluksen jalanjäljet

Hurmilus esiintyykin monessa muodossa kirjastossa muun muassa esitteissä, pehmoeläimenä ja Hurmiluksen jalanjälkiä seuraava löytää helposti lempikirjansa hyllyjen välistä (Kuva 9). Opasteet ovat selkeät. Luokkajako on näkyvillä isossa opastetaulussa ja sen lisäksi hyllyjen päässä on selkeästi isoilla fontilla ilmaistu kunkin hyllyn sisältö. Lisäksi käytetään värisymboleja erottamaan kirjojen vaihtumista luokasta toiseen. Viitteitä hyllystä löytyvistä kirjoista antaa lukutaidottomille lapsille kuvat luokkatiedotteiden yhteydessä (Kuva 10).

Kuva 10. Luokkatiedote, jossa värisymboli ja kuva.

Kuva 11. Satuhuone

Lasten- ja nuortenosastolla on useita lasivitriinejä, jonka voi varata itselleen ja joissa pystyy pitämään oman pienen näyttelyn esimerkiksi keräilemistään esineistä. Jo vierailupäivänäni ilmoitukset vitriinivarausmahdollisuudesta oli otettu pois, sillä kaikki vitriinit on varattuja pitkälle kohti loppuvuotta. Satutilat ovat tiilavat ja istumapaikkoja riittää isommallekin porukalle, jotka haluavat päästä satujen maailmaan (kuva 11).

Kuva 12. Nuortenosasto

Nuortenosasto sijaitsee oikealla sisäänkäynnistä katsoen. Siellä on muutama pöytäryhmä, johon voi istahtaa lukemaan (Kuva 12). Pöydät ja tuolit ovat pie-

nekköjä ja ne eivät sovellu pitkäaikaisempaan istumiseen isompien nuorten kohdalla. Nuortenosasto on melko pieni ja viihtyvyyttä voisi lisätä esimerkiksi sohvaryhmällä.

3.2.2 Muuramen kirjasto

Muuramen kirjastoon sisään astuessa avautuu näkymä suoraan lasten- ja nuortenosastolle. Sisääntulon oikealla puolella on lehtienlukusali ja vasemmalla palvelutiski. Lasten- ja nuortenosaston perältä löytyy varmasti kirjaston suosituin paikka, ainakin tämän ikäisten keskuudessa, satusiilo (Kuva 13). Siellä ovat lapset ja nuoret viihtyneet alusta asti ja usein käykin niin, että se on nuorten valtaama ja kirjaston pienimmät käyttäjät eivät uskaltaudu satusiilon suojaan. Toisaalta nuorille ei ole omaa erillistä aluetta, johon he voisivat mennä viettämään aikaa ja opiskelemaan. Nuorten tullessa opiskelemaan he hakeutuivat aikuistenpuolen pöytiin, sillä sinne ei kantaudu lasten ja nuortenpuolen kiljahdukset ja kikatukset.

Kuva 13. Satusiilo

Muuramen kirjasto muutti uusiin tiloihin 2002 ja varsinkin edellisiin tiloihin verrattuna nykyiset tilat tuntuvat valoisilta ja avarilta, etenkin korkeassa osassa. Toisaalta avarassa tilassa kaikuu jonkin verran ja äänet kuuluvat läpi lasten- ja nuortenosaston. Lehtienlukusali on sijoitettu sisääntulon ja lasten- ja nuortenpuolen viereen, joka koetaan joskus huonona, koska äänet kantautuvat sinne häiritsevästi.

Muunneltavuus on koettu ongelmana kirjastossa. Hyllyt ovat kiinteitä ja niiden lisääminen tai siirtäminen ei onnistu helposti (Kuva 14). Etenkin lasten- ja nuortenpuolelle kaivattaisiin kohtuullisen kokoisia pyörillä olevia hyllymoduuleita.

Kuva 14. Lastenosasto

Musiikin kuunteluun on varattu oma tila vähän sivummalle aikuistenosaston viereen. Seinän viertä pitkin on sijoitettu sohva, jossa on paikka useammalle-

kin kuuntelijalle. Jokaiselle kuuntelijalle on oma cd-soitin, joka on naamioitu omaan laatikkoonsa (Kuva 15).

Kuva 15. Musiikin kuuntelu paikat

3.2.3 Turun kirjasto

Turun kirjastossa lasten- ja nuortenosastot sijaitsevat alimmassa kerroksessa. Sisään astuessa vastaan tulee ensimmäisenä vilkas palveluvyöhyke, jonka jälkeen siirrytään lastenosastolle. Lastenosaston pohjakaava noudattaa kaupunkikortteliajatusta. Jokaisessa korttelissa on oma sisältö ja mattomateriaali. (Tukiainen 2010, 64.) Tämä helpottaa lasten ohjaamista oikean hyllyn luokse ja tuo lisää värejä muuten melko neutraalin sävyiseen kirjastoon. Päämateriaaleina on käytetty tammea, valkoiseksi maalattua betonia ja lattiaa peittää tumman harmaa kokolattiamatto (Tukiainen 2010, 64). Yksi näyttävä elementti on satuhuoneen eteen vedettävät eläinaiheiset verhot (Kuva 16). Sisältä satuhuoneesta löytyy rekvisiittaa leikkiin ja pienempiä istuimia jossa lukea. Lastenosaston katosta roikkuu ilmalaiva, aurinko ja lumipallovalaisimia, jotka osakseen auttavat oikean kirjan löytämisessä. Ikkunoiden vierestä löytyy lukupesiä, jotka ovat ilmalla täytettäviä isoja renkaita, jollaisen keskelle voi loikata lukemaan (Kuva 17).

Kuva 16. Yleiskuvaa lastenosastolta

Kuva 17. Lukupesä

Nuorten puolella on pyritty rentouteen ja onnistuttu siinä hyvin. Nuoret tuntuvat viihtyvän tilassa ja ovat ottaneet sen hyvin omakseen. Usein nuortenosastot jäävät aikuisten ja lastenosastojen varjoon ja minusta on hienoa, että täällä nuoret ovat otettu aivan erikseen huomioon. Katosta roikkuu pallotuoliryhmä ja keskellä tilaa on upotettu keltainen sohvaryhmä isommillekin kaveriporukoille (Kuva 18). Lisäksi on pöytäryhmiä, joista melkein jokainen tuoli on varattu.

Kuva 18. Nuorten osaston upotettu sohva

3.3 Suunnittelua tukeva tiedonhankinta

Aloitin tutustumisen aiheeseen selailemalla eri kirjastojen tiloja internetin avulla. Kävin läpi niin Suomessa kuin Euroopassa sijaitsevia kirjastoja sattumanvaraisesti. Ensimmäisen asiakastapaamisen yhteydessä oli hyvin inspiroivaa käydä läpi pääkirjaston johtajan Tuija Lindströmin omia valokuvia Hollannin matkalta. Siellä kirjastoissa ei noudateta niin tiukkoja turvallisuusmääräyksiä kuin meillä Suomessa, mikä mahdollistaa monia erikoisia ratkaisuja tiloissa ja siellä on myös panostettu viihtyvyyteen. Ensi tapaamisen aikana sain hyvin vapaat kädet kirjaston lasten- ja nuortenosastojen suunnittelun pohjaksi.

3.3.1 Lapsen eri ikäkausien kehitysvaiheita

Ikävuodet yhdestä kolmeen ovat nopean kehityksen aikaa kaikilla kehityksen osa-alueilla. Yksivuotiaan harjoitellessa vasta kävelemään ja puhumaan, kolmivuotias juoksee, kiipeää ja hyppii ketterästi. Kolmivuotiaalla on runsas sanavarasto ja hän osaa puhua monisanaisia lauseita. (Karvonen 2009, 16) Se asettaa suunnittelulle omat haasteensa, sillä tila on rajallinen ja samassa tilassa pitäisi viihtyä juuri tämän ikäiset ja huomattavasti vanhemmat kirjastonkäyttäjät.

Yksivuotias lapsi pysyy hetken pystyssä tukea vasten seisoessaan. Noin puolet yksivuotiaista osaa jo kävellä. Lapsi on kiinnostunut erilaisista esineistä ja kehittää kädentaitojaan ja oppii ymmärtämään ympäristöään. Puolitoistavuotiaana lapsi osaa pysähtyä, vaihtaa suuntaa kävellessään sekä kontata portais-

sa ylös ja alas. Pallon heittäminen onnistuu, mutta ei heiton suuntaaminen. Sanavarasto kasvaa puolentoista vuoden iässä huomattavaa vauhtia ja lapsi on kiinnostunut kuvakirjoista, joissa on yksinkertaisia tarinoita. Kirjojen lukeminen tukee lapsenkehitystä ja sen myötä lapsen sanavarasto karttuu. Lapsi toistelee kuulemiaan sanoja ja haluaa keskustella kiinnostuksen kohteistaan. Kaksivuotiaan liikkuminen on vielä kokonaisvaltaista ja pitkään paikoillaan istuminen ei vielä onnistu. Hän osaa leikkiä toisten lasten kanssa, mutta toisen asemaan asettuminen ei vielä onnistu ja leikki saattaakin sisältää paljon naistelua. (Karvonen, 2009, 16-18)

Kolmevuotias lapsi ymmärtää olevansa itsenäinen henkilö ja ei puhu itsestään enää etunimellä vaan minä muodossa. Itsenäistymisvaiheesta huolimatta lapsi kaipaa aikuisen läheisyyttä ja haluaa olla vanhempiansa kaltainen sekä jäljitellä heitä. Lapsi pystyy monimutkaisempaan ajatteluun ja osaa yhdistellä vanhaa ja uutta tietoa. Kaksiosaisten ohjeiden noudattaminen onnistuu hyvin, mutta esimerkiksi liikuntaleikeissä sujuu parhaiten yksinkertaiset säännöt. Tämän ikäinen lapsi osaa juosta, hyppiä tasajalkaa, heittää ja potkaista palloa juostessaan ja nousta portaita vuoroaskelin kaiteesta kiinni pitämättä. Leikki on rinnakkaisleikkiä ja tavaroiden jakaminen ja lainaaminen onnistuu jo helpommin. (Karvonen, 2009, 21.)

Neljävuotias lapsi hallitsee kehonsa melko hyvin. Kävely, juokseminen, yhdellä jalalla hyppely ja kiipeily onnistuvat sujuvasti. Hän osaa vierittää ja heittää palloa ja osaa ottaa sen käsillä kiinni. Pallon pompottaminen ja potkaiseminen tiettyyn suuntaan onnistuu hyvin. Lapsi ymmärtää tavallista puhetta hyvin ja oma puhe on selkeää. Hän kysyy paljon miksi - kysymyksiä ja haluaa niihin perusteltuja vastauksia. Hän pystyy kertomaan omien kokemusten pohjalta omista ajatuksistaan sekä vertailemaan ja luokittelemaan asioita. Lapsi muistaa kolmen neljän sanan luetteloita esimerkiksi numeroita, kirjaimia ja värien nimiä. Hän osaa kertoa satuja ja erityisesti riimitteyt ja sanaleikit kiinnostavat. Neljävuotias lapsi osaa noudattaa leikin sääntöjä ja huomaa varsinkin toisten tekemät rikkomukset. Oma sosiaalisia taitoja ja leikkii muiden lasten kanssa mielellään aikuisten katseilta suojassa (Karvonen 2009, 24.)

Viisivuotiaan lapsen liikkuminen on rytmikästä ja sujuvaa. Lapsi hallitsee nopeuden ja suunnanmuutokset, erilaisissa maastoissa liikkumisen, tasapainoilun yhdellä jalalla sekä viivaa pitkin kävelyn. Juoksu- ja kiinniottoleikit kiinnostavat. Kädentaidot ovat melko hyvät ja kätisyys on vakiintumassa. Viisivuotias ymmärtää puhetta vaikeuksista ja osaa puhua nykyhetkestä, menneestä ja tulevasta ja ymmärtää näiden eron. Kirjoitetut tekstit alkavat kiinnostaa ja lapsi tiedustelelee millä kirjaimella jokin sana alkaa ja mitä kirjaimia sisältyy hänen omaan nimeensä. Satukirjojen lisäksi lasta kiinnostaa tiede- ja seikkailukirjat sekä sarjakuvalehdet. Viisivuotias osaa noudattaa sääntöjä ja ottaa vastaan ohjeita ja neuvoja sekä suorittaa epämiellyttäviäkin tehtäviä. Lapsi tunnistaa ja osaa nimetä tunnetiloja: ilo, surun, pelon, vihan ynnä muita sellaisia tiloja. (Karvonen, 2009, 26-27.)

Kuusivuotias lapsi oppii pääasiassa leikin ja toiminnan avulla, vaikka onkin jo valmiimpi koulumaiseen oppimiseen. Esiopetusikäiselle lapselle opetetaan taitoja, joita lapsi tarvitsee oppiakseen kouluopetuksessa. Lapsi oppii toimimaan suuren lapsiyhteisön jäsenenä, omaa riittävän kielitaidon, osa kuunnella ja noudattaa annettuja ohjeita. Esiopetusvuoden aikana lapsi oppii oikean kyntönteon ja hänelle kehittyy pitkäjänteisyyttä ja itsenäisyyttä ja itsenäisyyttä ja itsenäisyyttä. Kuusivuotiasta lasta kiinnostavat erilaiset sääntöleikit ja lautapelit sekä koulussa opetetavat laskeminen, kirjoittaminen ja lukeminen. Hänen kanssa harjoitellaan lukemista valmistelevia taitoja kuten satujen kuuntelemista, riimitteilyä, kirjaimia ja äänteitä. (Karvonen 2009, 30- 31.)

Koulun aloittaessa lasten kehityserot ovat suuret niin kuin ne ovat olleet nuoremmissakin ikäluokissa. Tämän ikäinen lapsi on innokas kohtaamaan uusia haasteita, on kiinnostunut oppimisesta ja omaa esiopetuksessa oppimansa taidot. Yleensä lapsi ihannoit opettajiaan ja kunnioittavat koulun sääntöjä. Tämän ikäinen lapsi viihtyy kavereidensa kanssa. (Karvonen 2009, 34- 36.)

3.3.2 Värit

Värit voivat vaikuttaa tunnetusti ihmisen mielentilaan. Yhden aistin virkistymisen vaikuttaa myös muiden aistien vireystason nousemisena. Hansenin mukaan yksi syy siihen, että värit vaikuttavat ihmisen mielentilaan ja yleisvointiin on, että yhdistämme tietyt värit kokemuimme asioihin ja tilanteisiin. (Hansen,

1967, 45.) Ihmisen värireaagointi on erilaista miehillä ja naisilla ja lisäksi siihen vaikuttaa ikä muiden tekijöiden ohella. Värimieltymykset ovat säännönmukaisempia ikävuosina 0-25 kuin myöhemmin ikävuosina, jolloin niihin vaikuttavat elämänolojen muutokset ja psyykkiset seikat. (Rihlama 1997, 108)

Pienillä lapsilla on todettu olevan suuri viehtymys punaiseen ja osin keltaiseenkin. Iän lisääntyessä tulevat kaikki kirkkaat värit mukaan melko tasavertaisina. Suuri osa pojista on mieltynyt oranssiin murrosikäisinä ja osa tytöistä elää vaaleanpunaisessa maailmassaan. Aikuisuuden kynnyksellä jokainen alkaa kulkea omien ominaisuuksien mukaisia värimieltymyksiä kohti. (Rihlama 1997, 108)

Värien yhteisvaikutus saattaa olla yllättävä. Yleensä ympäristömme koostuu eri värisistä pinnoista ja esineistä, jolloin ei ole mahdollista olemassa olevan tiedon varassa synnyttää ympäristöjä, joilla olisi tietynlainen vaikutus. On hyvä muistaa, että yhdistettynä esimerkiksi passiivinen valkoinen useimpien sävyllisten värien kanssa se saattaa muodostaa aktiivisesti vaikuttavia yhdistelmiä. Liikaksi ei kannata alkaa tuijottamaan kirjoitettuun tietoon väripsykologiasta, sillä jokaisella meistä on eriävät tulkinnat kustakin väristä. Toisen sininen on toisen vaalean sininen. Lisäksi kansainvälisesti värien merkitykset ja mielikuvat vaihtelevat suuresti ja näistä ei ole pystytty keräämään kaiken kattavaa luetteloa, joka helpottaisi värien kanssa työskentelevää pääsemään haluttuun lopputulokseen. (Rihlama 1997, 108) Mielestäni kannattaakin luottaa omaan värisilmään ja kokemuksiin.

Kirjastossa suurin osa esille asetettavasta materiaalista on värikästä. Ymmärrän mitä Rihlama tarkoittaa sanoessaan olevan suotavaa, että sisustus jää taustalle muodostaen hyvän taustan kaikelle muulle, mutta mielestäni nimenomaan lastenosastolla kalusteet itsessään voivat olla huomiota herättäviä. Yleistä valoisuutta saadaan valitsemalla vaaleat hyllyköt tummien sijasta. Viihtyvyyden ja persoonallisuuden lisäämiseksi Rihlama suosittelee yhdessä hillittyjen väripintojen ja kiinnostavien valaistusratkaisujen yhteydessä käyttämään viherkasveja harkitun runsaasti. (Rihlama 1999, 82.)

3.3.3 Akustiikka

Akustiikalla tarkoitetaan usein tilan jälkikaiunta-aikaa tai ääneneristysominaisuuksia. Akustiikka käsittää kaikki äänet jossakin määritetyssä tilassa. Määrittely perusteita akustiikalle ovat muun muassa puheenymmärrettävyys, ilmääneneristysominaisuus, jälkikaiunta-aika tai taustamelutaso. Akustiikka on aina ollut tärkeä rakennusmateriaalien valintakriteeri, mutta nykypäivänä siihen kiinnitetään entistä enemmän huomiota sisätiloissa. Perusajatuksena on että saadaan ylimääräinen melu suljettua pois. Akustiikkaan vaikuttaa olennaisesti se mihin tilaa käytetään, akustiikan on oltava erilainen esimerkiksi musiikkisalissa ja sairaalassa. Ympäristömme akustiset säädökset ovat osittain lakisääteiset ja ne on koottu Suomen rakentamismääräyskokoelmaan. (Gyptone, 2011.)

Riittävä huonetilojen vaimennus muodostaa miellyttävän akustisen ilmapiirin huonetilaan (Kirjastotilojen suunnittelu, 1986, 166). Kirjastojen- ja niihin liitettyjen tilojen koko vaihtelevat huomattavasti. Yksinkertaisimmillaan kirjasto on yksi iso tila ja toisaalla kirjasto koostuu useasta eri tilasta. Kirjastoille on ominaista että lukusalit ja lainausosastot ovat avoimia isoja tiloja, mutta niissä pitäisi pystyä keskittymään lukemiseen ja opiskeluun muiden ihmisten puheen ja liikkumisen sitä häiritsemättä. (RIL 243-2-2007, 2007, 73.) Kouvolan pääkirjasto on muilta osin yhtenäistä avointa tilaa, mutta lehtilukusali on eristetty omaksi tilakseen. Avoin tila asettaa omat haasteensa lasten- ja nuortentilojen suunnittelulle. Ensinnäkin nuorten käyttämä kieli ei aina ole soveliasta nuoremmille lapsille, joten olisi hyvä saada puheenymmärrettävyys laskemaan siirryttäessä lastenosastolle. Lasten kimeät äänet olisi pystyttävä eristämään niin, etteivät ne taas kulkeutuisi aikuisten puolelle. Tilan ollessa jo olemassa en lähde työssäni puuttumaan kiinteisiin rakenteisiin vaan pyrin lisäämään akustiikkaa lisääviä elementtejä tarpeen mukaan. Kirjaston kirjaosastoilla kirjahyllyt toimivat ääntä eristävinä elementteinä (RIL 243-2-2007, 2007, 74.) Jos absorptiomateriaalien lisääminen katto- ja seinäpinnoille ei riitä, voidaan rakentaa alas laskettuja tai ripustettavia absorptiokenttiä. Tekstiilimattojen käyttö auttaa hallitsemaan askeläänien kuulumista ja ne lisäävät absorptioalaa, joten ne hallitsevat puheäänien kantautumista muihin tiloihin. Kirjastoissa voi olla monen tasoisia musiikkitiloja. Yksinkertaisimmillaan musiikkia voidaan kuun-

nella kuulokkeilla jolloin vaatimukset eivät poikkea muista kirjasto tiloista. (RIL 243-2 2007, 2007, 75.)

4 SUUNNITTELU

4.1 Ideakartat

Suunnittelun alkuvaiheessa pyöri mielessä monia ratkaisuja ja vaihtoehtoja lasten- ja nuortenpuolelle, joista lähteä rakentamaan suunnittelua eteenpäin. Aloitin suunnittelun kokoamalla ideoita eri teemoiksi ja tarkoituksena oli, että näin asiakas näkisi mitä olen ajatellut tilaan ja olla inspiraationlähteenä läpi suunnittelun. Lastenosastolle suunnittelin kolme erilaista teemaa ja nuortenpuolelle kaksi. Nuortenpuolelle suunnittelin vain kaksi vaihtoehtoa ja niiden teemat lähtevät samalta ideapohjalta, sillä nuortenosasto tulee jäämään pienempään osaan opinnäytetyössäni. Lastenosaston teemoiksi syntyivät Värit, Satumaa ja Kansansadut. Halusin teemojen olevan lapsenmielisiä ja että jokainen teema pitäisi sisällään jonkin elementin, joka keräisi ihmisten huomion ja ohjaisi lastenosaston luokse. Nuortenosaston teemoiksi syntyi City ja Graffiti. Näissä teemoissa halusin tuoda esiin nuorille tärkeitä asioita kuten ystävät, menevyyden ja musiikin. Tarkoituksena oli että näiden teemojen pohjalta asiakas valitsisi yhden lasten- ja nuortenosastoille ja saisi mielikuvan siitä, mitä on tulossa ja voisi ilmaista vapaasti mistä pitää ja millaista ei halua tilaan.

4.1.1 Värit-teema

Värit teeman lähtökohtana on ollut kirkkaat perusvärit, joita lapset alkavat havaitsemaan jo varhaisessa vaiheessa. Oikeastaan teeman nimi voisi olla värit ja muodot. Värien ja muotojen kautta haetaan kiinnostavaa ja lapsia liikkumaan inspiroivaa tilaa. Värejä käytettäisiin niin kalusteissa kuin seinä ja lattiamateriaaleissa. Erilaisilla muodoilla innostettaisiin lapsia tunnistamaan neliön ja ympyrän toisistaan, kiipeilemään ja roikkumaan tikapuilla ja huomaamaan eri värit ympäristöstään. Kirjastosta löytyisi seinämä, jonka sisään lapset voisivat mennä lukemaan kirjoja ja leikkimään. Seinämän reiät olisivat esimerkiksi ympyröitä ja kolmiota ja ne pehmustettaisiin erivärisillä kankailla, jotka toisivat väriä tilaan. Kirjahyllyt muodostuisivat ympyröistä ja erilaisista kaaren muodoista. (Liite 3/1)

4.1.2 Satumaa-teema

Satumaan keskipisteenä olisi iso sateenkaari, joka houkuttelisi tilaan saapuvan nappaamaan lempi kirjansa hyllystä ja asettumaan sen alle lukemaan. Sateenkaaren alta löytyisi pehmoisia tyynyjä, erivärisiä säkkituoleja ja sitä rajojaisi iso, pehmeä matto. Seinillä tai kirjahyllyissä voisi seikkailla yksisarvisia, lohikäärmeitä ja muita satuolentoja. (Liite 3/2)

4.1.3 Kansansadut-teema

Kaikki lapset pitävät eläimistä. Eläimet poimittaisiin kansansaduista, sillä ne ovat kaikkien tuntemia eläimiä ja satujen johdosta niillä jokaisella on ominainen luonteen piirteensä viekas kettu, viisas pöllö, lempeä karhu ja niin edelleen. Eläimet voisivat esiintyä ympäri lastenosastoa ja esimerkiksi jäniksen jalanjalkia seuraamalla voisi löytää eläinkirjat kun taas karhun jalanjalkia seuraamalla löytäisi tien dinosauruskirjojen luokse. Ympäri kirjastoa, kirjahyllyjen välissä olisi karhunpesiä ja ketunkoloja, joihin voisi käpertyä lueskelemaan kirjoja. Kirjasto ympäristönä voisi jäljitellä metsää ja puista roikkuisi pieni keinu tai puiden oksia pitkin voisi kiipeillä ylemmille hyllyille. (Liite 3/3),

4.1.4 City- ja Graffiti-teema

Nuortenpuolella toimii punaisena lankana koko seinän kokoinen teemojen mukainen valokuvatapetti. City-teemassa se saattaisi olla Time squaren taksit tai Brooklynin silta, jonka alle nuoret voisivat tulla lukemaan ja viettämään aikaa (Liite 3/4). Iso sohvaryhmä olisi nuorekas ja rento, sekä tarjoaisi istumapaikkoja useammallekin kirjastonkäyttäjälle. Graffiti-teemassa sohvan taakse maalattaisiin iso graffiitti, jonka voisi toteuttaa esimerkiksi jonkun paikallisen koulun oppilas (Liite 3/5). Tilaan sijoitettaisiin myös pelikone ja erillisiä nojatuoleja, joissa pystyisi kuuntelemaan musiikkia ja käyttämään kannettavia tietokoneita.

4.2 Pohjaratkaisujen vaihtoehdot

Asiakas oli toivonut, että tilaan saataisiin muitakin muotoja kuin riveittäin suoria kirjahyllyjä, sillä itsessään jo rakennus on neliön muotoinen, niin se toisi

mukavaa vaihtelua silmälle sisätiloissa. Sovitin tilaan ympyrän malliin taivuteltuja hyllyratkaisuja, kiemuraa ja suoraa linjaa. Kokeilin erilaisia tilajakoja ja miten saisin sijoiteltua nuorten- ja lastenosastot parhaiten toisiinsa nähden ja nojatuolit, jotka oli tarkoitettu musiikin kuunteluun ja tietokoneiden käyttöön olisi oltava kumpienkin osapuolten käytettävissä niin että pienemmätkin kirjaston käyttäjät uskaltavat mennä kuuntelemaan satuja niihin. Lisäksi oli otettava huomioon kirjallisuuden sijoittelu uuteen pohjaratkaisuun. Asiakas toivoi myös, että lasten- ja nuortenlehdet siirtyisivät pois aikuisten lehtien joukosta ja olisivat lähempänä käyttäjäryhmäänsä. Teemat mielessä pitäen aloin miettiä toimivia ja viihtyisiä pohjaratkaisuja (Liite 4/1-3). Usean pohjaratkaisu vaihtoehdon jälkeen päädyin kolmeen mielestäni parhaimpaan ja kävin niitä läpi ohjaajani ja asiakkaan kanssa. Niistä valittiin yksi, jonka asiakas koki toimivimmaksi ja viihtyisimmäksi. Saamieni parannusehdotusten pohjalta keskityin ratkaisuun ongelmakohtat ja parantamaan toimivuutta.

5 LOPULLINEN SUUNNITELMA

Lopullinen suunnitelma on osakseen sekoitus kaikkia ideakarttoja (Liite 5). Asiakas ei suoraan osannut valita vain yhtä ja näin ei halunnut rajoittaa suunnittelua. Pohjakuvista valikoitui parhaimmaksi lähtökohdaksi Suunnitelma 2. Asiakas piti sen kaarevista hyllyistä ja koki jaottelun lasten- ja nuortenpuoliin toimivaksi. (Liite 6)

5.1 Lastenosasto

Kansansaduista tutut eläimet ovat lastenosaston kantava teema. Takaseinältä löytyvä elementti on lukuseinämä (Liite 9), johon lapset voivat mennä lukemaan kirjoja joko ketun koloon tai karhunpesään (Liite 10/7). Niiden muodot ympyrän ja neliön olen valinnut senkin takia, että lapsi näkee ja tunnistaa nämä perusmuodot jo varhaisessa vaiheessa (Minä kasvan, 2011). Seinämään elävöitettäisiin maalaamalla metsäkuva, eläimiä ja puita. Maalauksen voisi tehdä esimerkiksi Kouvolan yhteiskoulun lukion oppilaat, samasta koulusta, jotka olivat maalanneet satuhuoneen seinälle maalauksen. Lukuseinämän edustaa on rajattu isolla matolla, jonka päällä on kivempi temmeltää ja vaikka istahtaa lukemaan säkkituoleihin. Opastusta helpottavat eläinten jalanjäljet, joista jokainen jälki veisi tietyn tyyppisten kirjojen maailmaan. Kirjoja on sijoit-

tettu pyöreisiin hyllyjärjestelmiin, jonka kaaret pitävät sisällään ison osan lastenkirjoista.

5.2 Nuortenosasto

Keskustelua oli herättänyt nuortenpuolen sijoittaminen aivan peränurkkaukseen ja sen valvonnan toteutuminen. Asiakas oli valmis ottamaan riskin valvonnan toteutumisen kanssa, koska aikaisempaa kokemusta ei ollut siitä miten nuoret ottaisivat oman tilansa vastaan. Toisena huomioitavana asiana oli ottaa nuorten kielenkäyttö huomioon ja se, että nuoret kaipaavat omaa rauhaa. Kyseinen nurkkaus olisi hieman suojassa ja jako osastojen kesken toimisi toivotulla tavalla.

Nuortenpuolella City-teema näkyy takaseinän isossa valokuvatapetissa ja kalusteissa. Alun perin olin valinnut nykyisen tapetin tilalle kuvan ”oikeasta” kaupunkimiljööstä, mutta asiakas toivoi nuorekkaampaa ilmettä ja nykyisessä tapetissa on kaupunkia kuvattu rennon huolettomasti. Kalusteet on valittu niin että tilan järjestys olisi helposti muunneltavissa. Nuortenpuolen istuinryhmä on Kartellin moduulisohva jonka ryhmitys muuntuu moneksi. Nuortenlehdet siirrettiin lähemmäksi lukijakuntaansa ja niiden esillepano onnistuu kahdella Subway- lehtitelineellä. Opastuksen hoitaa tilaan sijoitetut tienviitat, jotka osoittavat mistä hyllyvälistä löytyy mitään kirjoja. (Liite 10/4.)

5.3 Muut tilat

Kirjojen lainauspiste pysyy samalla paikalla kuin ennenkin. Se sijaitsee uloskäynnin varrella ja lähellä neuvontapistettä, joten apu on lähellä jos lainauksen kanssa tulee ongelmia. Musiikinkuuntelu ja kannettavien tietokoneiden käyttö on mahdollista Antti Evävaaran suunnittelemissa Silence sound center tuolien suojissa (Liite 10/5). Ne on erityisesti suunniteltu kaikuviin ja meluisiin aulatiloihin ja mahdollistavat rauhallisen työskentelyn ja vaikkapa puhelimeen puhumisen muiden häiritsemättä. Sen sisällä on mahdollista kuunnella musiikkia häiritsemättä lähiympäristöä ja lisävarusteina saa liitännän tietokoneelle ja pienen apupöydän. Neljä pöytäkonetta jätin paikalleen pylvään ympärille, mutta raikastaisin ilmettä maalaamalla nykyisen pöydän Tikkurilan Symphony värisävyllä J488. Lastenpuolelle toivottiin aikuisparkkia, johon perheet voisivat

yhdessä tulla pelailemaan pelejä ja siitä pystyttäisiin katsomaan pienempien lasten perään (Liite 10/3). Parkki sijoitettiin satuhuoneen viereen, näkyvälle paikalle, joka houkuttelisi viettämään yhteistä aikaa. Lastenlehdet löytyisivät aikuisparkin seinältä ja lainattujen kirjojen palautustorni sijoitetaan sohvaryhmien viereen houkuttelevaan nappaamaan juuri palautetun kirjan kotiin luettavaksi.

5.4 Kalusteet

Hyllyjärjestelmät tilataan BTJ:n kautta. Valitsin käytettäväksi kahta erilaista kirjahyllyä Gothiaa ja Slimlinea (Liite 10/1). Gothia on teräshylly, jonka päätypaneelit ovat karkaistua lasia. Asiakas toivoi väriä tilaan, joten itse hyllyjärjestelmissä on käytetty päätypaneeleissa kirkasta oranssia (Mandarin 238) ja hyllyt valkoisia (Shadow white 223). En halunnut valita ihan valkoisia hyllyjä, koska en halunnut liian silmiin pistävää kontrastia hyllyjen ja paneelien välille. Rauhoittava valkoinen raikastaa tilaa värien keskellä. Slimline – hyllyjärjestelmästä ovat kaarevat hyllyt sekä kuvakirjalokerikot (Liite 10/2). Yhtenä tärkeänä asiana nähtiin se, että kun satsataan näin isoon muutokseen kuin hyllyjärjestelmien päivittämiseen, tulee muunneltavuuden olla mahdollista ilman että siihen tarvitaan koko kirjaston henkilökuntaa. Se oli helppo ratkaista laittamalla hyllyjärjestelmien alle pyörät. Turvallisuussyistä hyllyjen on oltava kaksi puoleisia, jotta pyörät asennetaan ja maksimissaan n.150 cm korkeita. Näin varmistetaan, ettei hyllyt pääse kaatumaan kenenkään päälle. Seinän vieressä olevat hyllyt jäävät ilman pyöriä, mutta en näe sitä ongelmana, sillä tärkeintä on, että keskiosasta saadaan tarpeen tullen kärrättyä vaikka kaikki hyllyt sivuun. Osastoille toivottiin sellaista kalustetta, joita pystyttäisiin hyödyntämään lasten kirjaston opetus hetkinä, jolloin luokallinen ala-asteikäisiä lapsia tulee tutustumaan kirjastonpalveluihin. Lisäksi ne on saatava mahtumaan mahdollisimman pieneen tilaan, sillä varastotilaa ei ole yhtään liikaa. Ajattelin, että ne voitaisiin sijoittaa satuhuoneen nurkkaan pinoihin ja tarpeen tullen jokainen hakisi sieltä istuimen ja valitsisi mieluisan paikan kirjastosta. En sijoittanut lasten- ja nuortenosastolle ainuttakaan työpöytää, vain laskutilaksi sohvapöytiä. Mielestäni on hausempi ajatus, että voidaan kokoontua periaatteessa mihin päin kirjastoa tahansa ja tuoli kulkee kätevästä mukana. (Liite 8)

Seuraavaksi kirjasto tulee päivittämään laitteistoaan ajan tasalle ja pelipöytien ja musiikin kuuntelun parannuttua Silence -kalusteiden myötä katsotaan, mitä muita laitteita pystyttäisiin päivittämään. Pöytämallinen litteä pelikone tulisi aikuisparkin yhteyteen ja näin sijaitsee näkyvällä paikalla houkutellen perheitä pelaamaan. Nuortenpuolelle tulee helposti siirreltävässä oleva pelipöytämalli, mutta sen tarkemmin en itse perehtynyt näihin, koska kirjastolla on selvät suunnitelmat niiden hankinnan suhteen.

Yleisvalaistus on hyvä Kouvolan kirjastossa. Katto on täynnä kattoikkunoita, joiden ympäriltä löytyvät yleisvaloa antavat valaisimet. Katto on kuitenkin hyvin siistin näköinen kennomaisen rakenteensa vuoksi ja kattoikkunoita ei huomaa kun katsoo kauas eteen tilassa. Lisäsin valaisimia lähinnä visuaalisuuden nimissä, en niinkään niiden tarpeellisuuden mukaan.

5.5 Kirjajärjestelmä

Kirjahyllyjen asettelussa on otettava monta asiaa huomioon kuten visuaalisuus, kirjojen luokkajärjestys, niiden määrä ja koska tilaa oli tarkoitus jakaa lasten- ja nuortenpuolelle olisi käytännöllisintä, että kirjat ovat lähellä käyttäjäryhmäänsä. (Tammekann 1984, 197). Lisäksi lasten- ja nuortenlehdet haluttiin siirtää kyseiselle osastoille. (Liite 7)

Heti lainausautomaattien takaa löytyvät sarjakuvat. Cd- ja DVD- levyt löytyvät Silence istuinten vierestä ja sinne on sijoitettuna myös lasten äänikirjat. Vasemmanpuolista seinää pitkin jatkaa muut kielet, joista löytyy satuja ja kuvakirjoja usealla eri kielellä. Niiden lainaaminen on ollut kovin vähäistä, joten kokoelmaa tullaan karsimaan ja sen takia niiden paikan ei tarvinnut olla niin keskeinen. Seinänviertä jatkaa vielä A-Ö kirjoittajan mukaan lajitellut kirjat ja ne jatkuvat vielä neljän hyllyn verran keskellä sijaitsevaan hyllystöön. Ensimmäinen säteittäin kiemurahyllystöön nähden sijoitettu hyllyrivi on täynnä nuorten aikuisten kirjoja ja muut säteittäin jatkuvat hyllyt on varattu yleisteoksille. Yleisteokset oli hyvä saada keskeiselle paikalle, sillä niillä on laaja käyttäjäryhmä. Nuorten- ja lastenpuolen erottaa kaarevahylly, joka on tarkoitettu genreihin ja otelluille kirjoille. Genret alkavat nuortenpuolelta jännityksellä ja kauhulla ja jatkuvat lastenpuolelle fantasiaa ja sisälle kaareen on yritetty valita vähemmän pelottavat kirjat kuten eläimet, hevoset, urheilu ja vitsit. Ympyränmallinen

hyllyjärjestelmän sisäpuoli on tarkoitettu satukirjoille ja ulkopuolelle sijoittuvat aapiset ja helppolukuiset kirjat. Tilan takaseinälle on hyllyt selkokirjoille, kansanrunoille, runoteoksille ja näytelmille. Näiden hyllyjen edessä ovat kuvakirjalokerikot jotka on sijoitettu keskeiselle paikalle, jotta niistä olisi helppo löytää mieluinen kirja.

5.6 Värit ja akustiikka

Lasten ja nuortenosaston kirjahyllykalusteissa on käytetty paljon kirkasta oranssia ja sen vastapainona rauhoittavaa valkoista. Yllätyin kun tutkin värejä ja minulle selvisi että nuorten poikien lempiväri on usein oranssi. Oranssi on raikas, inspiroiva ja energiaa antava väri, joka sopii sosiaalisiin tiloihin, joissa tavataan ystäviä ja perheen jäseniä vapaa-aikana (Luukkonen 2006, 112). Valitsin hyllyjen väriksi harmahtavan valkoisen rauhoittamaan kirkasta oranssia. Halusin että vaikka hyllyjärjestelmien päädyt ovat värikkäitä, niin hyllyt saisivat olla neutraalin väriset, sillä kirjoista tulee jo paljon värejä. Mietin jossain vaiheessa mustia ja harmaita hyllyjä, mutta totesin että musta vetää turhan synkäksi ja harmaa ei ole kovin raikas vaihtoehto. Selasin internetistä erilaisia hyllykalusteita ja muutamassa kirjastossa oli käytetty harmaita hyllyjä ja ne näyttivät jokseenkin tunkkaiselta vaihtoehdolta.

Vapaata seinäpintaa on melko vähän ja olen jättänyt ne valkoiseksi, koska olen halunnut käyttää kalusteissa runsaasti värejä. Olen käyttänyt lastenpuolella puhtaita päävärejä punaista, keltaista, sinistä ja vihreää kalusteissa, koska ne ovat lapsen tunnistettavissa jo varhaisessa vaiheessa. Näiden päävärien lisäksi olen käyttänyt kalusteissa ja tekstiileissä kevyään vihreää, violettia ja mustaa. Ne kulkevat läpi aikuisparkin, musiikin kuuntelu- ja nuortenosastojen ja sitovat tilaa yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Akustiikan kannalta näin iso ja avoin tila on haastavaa saada toimimaan niin, ettei puhe ja liikkumisen äänet kantautuisi osastolta toiseen. Mainitsin, etten työssäni lähtenyt puuttumaan katto tai lattia materiaaleihin ja tarkoituksena oli lisätä akustoivia materiaaleja vapaisiin pintoihin tilassa. Tilassa on alas laskettu kennomainen katto, joka vaikuttaa siihen, ettei tila kaiunta ole niin voimakasta kuin korkeamassa tilassa. Tekstiilit auttavat pehmentämään ja eristämään ääntä. Esimerkiksi matoilla olen lisännyt viihtyvyyttä, mutta ne vaimen-

tavat myös askelääntä tehokkaasti. Musiikin kuuntelun ja rauhallisen työskentelyn mahdollistaa Silence sound center istuimet, jotka pitävät ääntä tehokkaasti sisällään ja eivät päästä sitä leviämään ympäristöön. Kirjaston kirjat vaikuttavat myös huoneen akustiikkaan. Mietin akustiikkapaneelien sijoittamista kaarevan hyllyn yläpuolelle joka erottaa lasten- ja nuortenpuolia, mutta olen sitä mieltä, että se olisi tukkinut tilaa ja näyttänyt huonolta toteutettuna. Kyseinen kohta olisi kaivannut läpinäkyvää pintaa ja kova pinta, esimerkiksi lasi, on huono akustisilta ominaisuuksilta.

6 POHDINTA

Opinnäytetyön aiheen saatua se tuntui heti omalta ja hyvin inspiroivalta. Olisin kohderyhmänäni lapset joiden mielikuvitus on kadehdittavan vapaata. Pian tämän jälkeen löysin itseni internetistä etsimässä erilaisia kirjastotiloja ratkaisuihin ja kirjastosta etsimässä kirjallisuutta aiheen pohjaksi. Aluksi teetti vaikeuksia keskittyä nimenomaan lasten- ja nuortenosastojen suunnitteluun, sillä juuri näistä osastoista on melko vähän tutkittua tietoa. Olisi ollut mielenkiintoista haastatella lapsia ja nuoria ja saada suoraan juuri kouvolaisten kirjastonkäyttäjien mielipiteitä ja ajatuksia tilasta, mutta tiedän kyselyiden olevan aikaa vievää tutkimusta, mutta ajatus siitä tuli liian myöhään ja jouduin jättämään sen osion suosiolla pois. Vierailut antoivat aina paljon uutta tietoa siitä miten ei kannata tehdä, mutta paljon oli myös hauskoja ratkaisuja ja etenkin Turun kaupunginkirjastossa oli ilo huomata kuinka ihmiset viihtyvät kirjastossa. Henkilökunta oli hyvin avuliaita ja vastasivat mielellään kysymyksiini. Huomasin pian, että usein nuoret unohdetaan kokonaan osastojen suunnittelussa ja heidän ikäryhmä yhdistetään samoihin tiloihin lasten kanssa. Nuorten huomion saaminen ja viihtymiseen riittäisi jo se, että nuoret otettaisiin huomioon antamalla heille omaa tilaa. Olisi myös pienempien lasten edunmukaista, että nuoret viettäisivät aikaa heille suunnatulla alueella, koska usein perheen pienimmät saattavat vierastaa vanhempia lapsia. Esimerkiksi Muuramen kunnan kirjastossa on koettu ongelmaksi, ettei nuorille ole omaa paikkaa ja he valtaavat Satusiillon ja tällöin pienemmät eivät sinne uskalla mennä.

Tutkimuskysymykseeni, millainen kirjastoympäristö olisi toimiva ja viihtyisä ja joka huomioisi lasten tarpeita, annan vastauksen siihen työni lopputuloksessa.

Siinä on minun näkemykseni viihtyisästä lasten- ja nuortenosastoista. Lasten ja nuorten viihtyvyyttä olen pyrkinyt lisäämään selkeäksi rajatuilla alueilla ja sijoittamaan kirjat niin, että ne olisivat mahdollisimman lähellä käyttäjäryhmäänsä. Olen kuvitellut, millainen paikka olisi viehättänyt minua pienenä ja ensimmäisenä tuli mieleen kaikenlaiset kolot ja piilopaikat. Ihmiset tuntevat turvaa ja mielihyvää tällaisissa paikoissa ja hoitavat tunnepitoisia asioita tällaisissa tiloissa ja usein siksi siellä halutaan olla yksin (Tukiainen 2010, 84).

Olen aina itse käyttänyt kirjastojen palveluita, mutta en ollut tullut aiemmin miettineeksi luokkajärjestyksiä tai muita sellaisia seikkoja, jotka tulivat suunnittelun edetessä vastaan. Aluksi olin innoissani että tila oli niinkin iso ja ajattelin, että nyt pääsen suunnittelemaan useita ajanviettopaikkoja ympäri kirjastoa, mutta todellisuus muistutti itsestään lopullista pohjakuvaa miettiessäni. Kävin mittaamassa ja kartoittamassa aineiston määrää ja Tuija Lindströmin kanssa oli puhetta siitä, että aineistoa on mahdollista karsia, mutta koska kirjajärjestelmät eivät tuntuneet vielä niin tutuilta, että olisin uskaltanut karsia hyllyjen määrää omin päin, oli pyrittävä maksimoimaan hyllyjen määrä myös uudessa suunnitelmassa. Itse asiassa pohjakuva syntyi kuitenkin loppujen lopuksi melko helposti asiakkaan mielipiteiden ja ohjaavan opettajan tapaamisen jälkeen. Aineiston kanssa joutui kokeilemaan ja vaihtamaan hyllyjen suuntaa ja kokoa moneen kertaan ennen lopullisen suunnitelman syntymistä. Julkisissa tiloissa on otettava huomioon tarkkaan kulkureitit ja niiden riittävät leveydet, jotta esteettömyys toteutuu vaivattomasti. Aineiston sujuvaa etenemistä oli mietittävä tilassa ja hyllyjen välissä toivoo, ettei tule sellaista oloa että ei tiedä mihin hyllyyn aineisto jatkuu. Yhdessä Tuijan kanssa kävimme läpi kirjajärjestelmä pohjakuvaani, johon olin sijoittanut aineiston ja korjasimme muutamia epäjohdonmukaisuuksia pois siitä.

Jälleen kerran sain huomata, että aikataulu oli tosi tiukka. Tammikuun alussa kävin ensimmäisen kerran tapaamassa kirjastolla asiakastani ja jo ennen huh-tikuun loppua häämötti opinnäytetyön palautuspäivä. Tiedonhankintaan ja ideoiden saaminen paperille konkreettisesti nähtäväksi teetti minulle vaikeuksia ja kypsyttely vei aikansa, vaikka ideoita syntyikin. Toisaalta sitten kun pääsin vauhtiin, oli työn eteneminen suurilta osin mietitty valmiiksi. Jos minulla olisi ollut enemmän aikaa, olisin halunnut perehtyä paremmin opasteisiin ja miet-

tiä niiden toteutuksen loppuun asti, nyt ne jäivät idea-asteelle. Suunnittelun loppupuolella sain tiedon siitä, että raha-anomus oli mennyt osiltaan läpi ja tulevaisuudessa olisi mahdollisuus toteuttaa valmiita suunnitelmia. Teemojen myötä alkoi ideoita tulvia mieleeni ja näin jälkikäteen ajatellen jäi mietityttämään, että annoinko liian ”villien” ideoiden jäädä turhaan ideointiasteelle. Olisiko pitänyt jättää turha pohtiminen ja ajatus niiden toteuttamisesta taka-alalle ja antaa luovuuden kukkia. Toisaalta, koska tämä on opinnäytetyö se asettaa tietyt vaatimukset työlle ja sen sisällölliselle materiaalille. Loppujen lopuksi mielestäni suunnitelma on onnistunut ja tulevaisuudessa nähdään tuleeko projektille jatkoa.

LÄHTEET

Anttila, Pirkko 1996. Käsityön ja muotoilun teoreettiset perusteet. Helsinki: WSOY

Anttila, Pirkko 1998. Tutkimisen taito ja tiedon hankinta. Helsinki: Gummerus

Gyptone, johdatus akustiikkaan. Saatavissa:
<http://www.gyptone.fi/files/Gyptone/Gyptone%20PDF%20Finland/4-1%20Johdanto%20akustiikkaan%20Fi.pdf> [Viitattu 20.03.2011]

Hansen, William 1967. Käytä oikein värejä. Helsinki: Tammi

Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko ja Sajavaara Paula 1997. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kirjayhtymä Oy

Karvonen, Pirkko 2009. Yhdessä: leiki, liiku ja lue lapsesi kanssa. Helsinki: Gummerus.

Kirjastotilojen suunnittelu: opas kirjastorakennusten ja -huoneistojen suunnittelijoille 1986. Helsinki: Kirjastopalvelu Oy.

Minä kasvan. Lohja. Saatavissa:
http://www.lohja.fi/Vanhemmuus2/Min%C3%A4_kasvan.htm#N%C3%A4k%C3%B6aisti [Viitattu 20.04.2011]

Luukkonen, Helena 2006. Parantava sateenkaari väriterapiaopas. Helsinki: Karisto Oy.

Rihlana, Seppo 1997. Värioppi. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Rihlana, Seppo 1999. Valaistus ja värit sisustussuunnittelussa. Helsinki: Rakennustieto Oy.

RIL 243-2-2007. Rakennusten akustinen suunnittelu: oppilaitokset, auditoriot, liikuntatilat ja kirjastot, 2007. Helsinki: Hakapaino Oy.

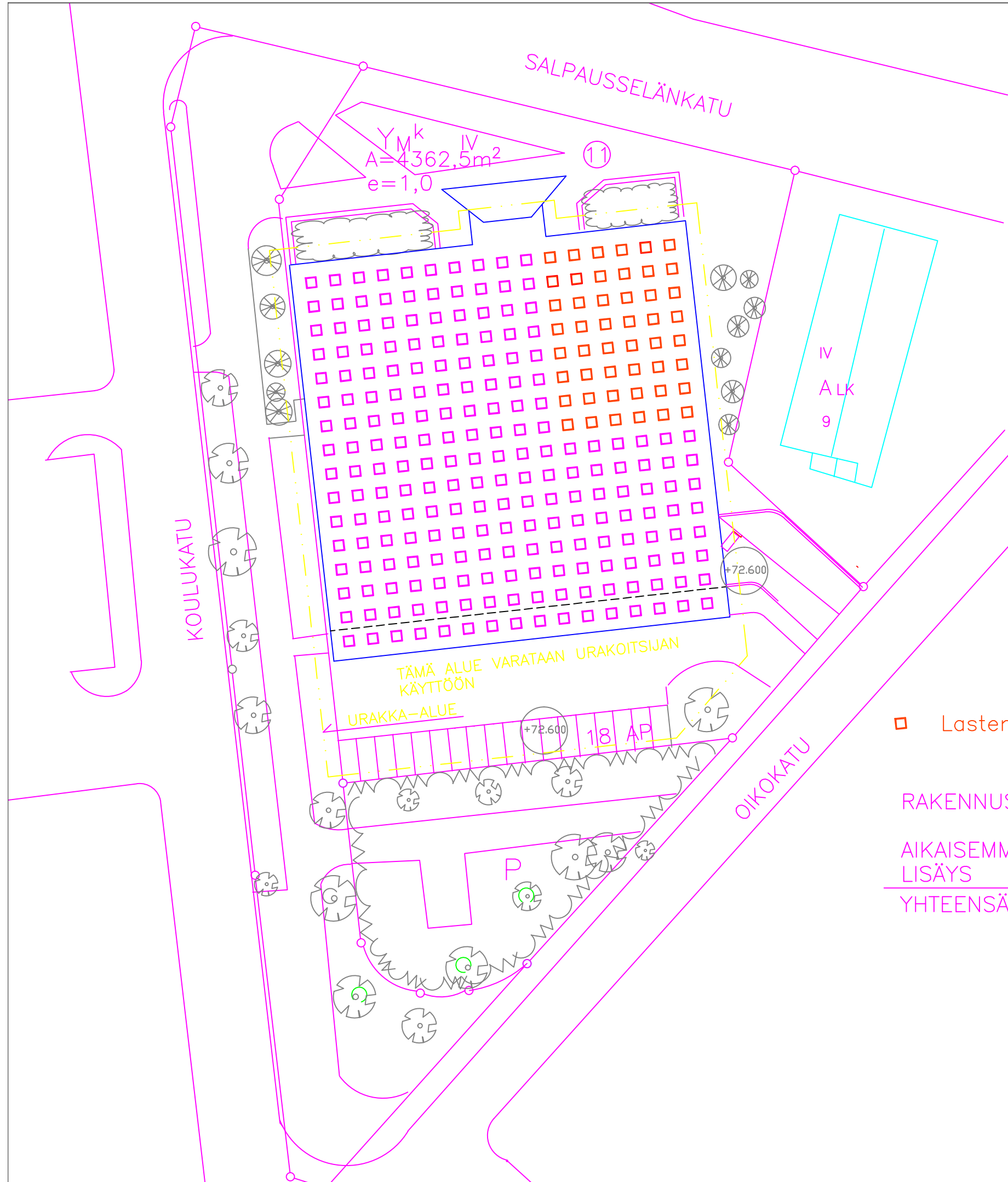
Tammekann Eeva-Maija, Kokkonen Oili 1984. Tieteellisten kirjastojen hallinto ja toimintojen organisointi. Helsinki: Kirjastopalvelu Oy

Tukiainen, Maaretta 2010. Luova tila. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Tulevaisuuden kirjasto on aktiivisia asiakkaita varten. Suomen kuvalehti. Saatavissa: <http://suomenkuvalehti.fi/jutut/kulttuuri/tulevaisuuden-kirjasto-on-aktiivisia-asiakkaita-varten> [Viitattu 02.04.2011]

KUVALUETTELO

- Kuva 1. Käsitekartta, Iiris Rynö 2011
- Kuva 2. Viitekehys, Iiris Rynö 2011
- Kuva 3. Kirjaston julkisivu, Iiris Rynö 2011
- Kuva 4. Kirjaston julkisivu toiselta sisäänkäynniltä, Iiris Rynö 2011
- Kuva 5. Nuortenosaston pöytäryhmä, Iiris Rynö 2011
- Kuva 6. Päivänvarjo ja riippukeinu, Iiris Rynö 2011
- Kuva 7. Satuhuone. Iiris Rynö 2011
- Kuva 8. Laina-automaatti. Iiris Rynö 2011
- Kuva 9. Hurmiluksen jalanjäljet. Iiris Rynö 2011
- Kuva 10. Luokkatiedote, jossa värisymboli ja kuva. Iiris Rynö 2011
- Kuva 11. Satuhuone. Iiris Rynö 2011
- Kuva 12. Nuortenosasto. Iiris Rynö 2011
- Kuva 13. Satusiilo, Iiris Rynö 2011
- Kuva 14. Lastenosasto, Iiris Rynö 2011
- Kuva 15. Musiikin kuuntelu paikat, Iiris Rynö 2011
- Kuva 16. Yleiskuvaa lastenosastolta, Iiris Rynö 2011
- Kuva 17. Lukupesä, Iiris Rynö 2011
- Kuva 18. Nuorten osaston upotettu sohva, Iiris Rynö 2011

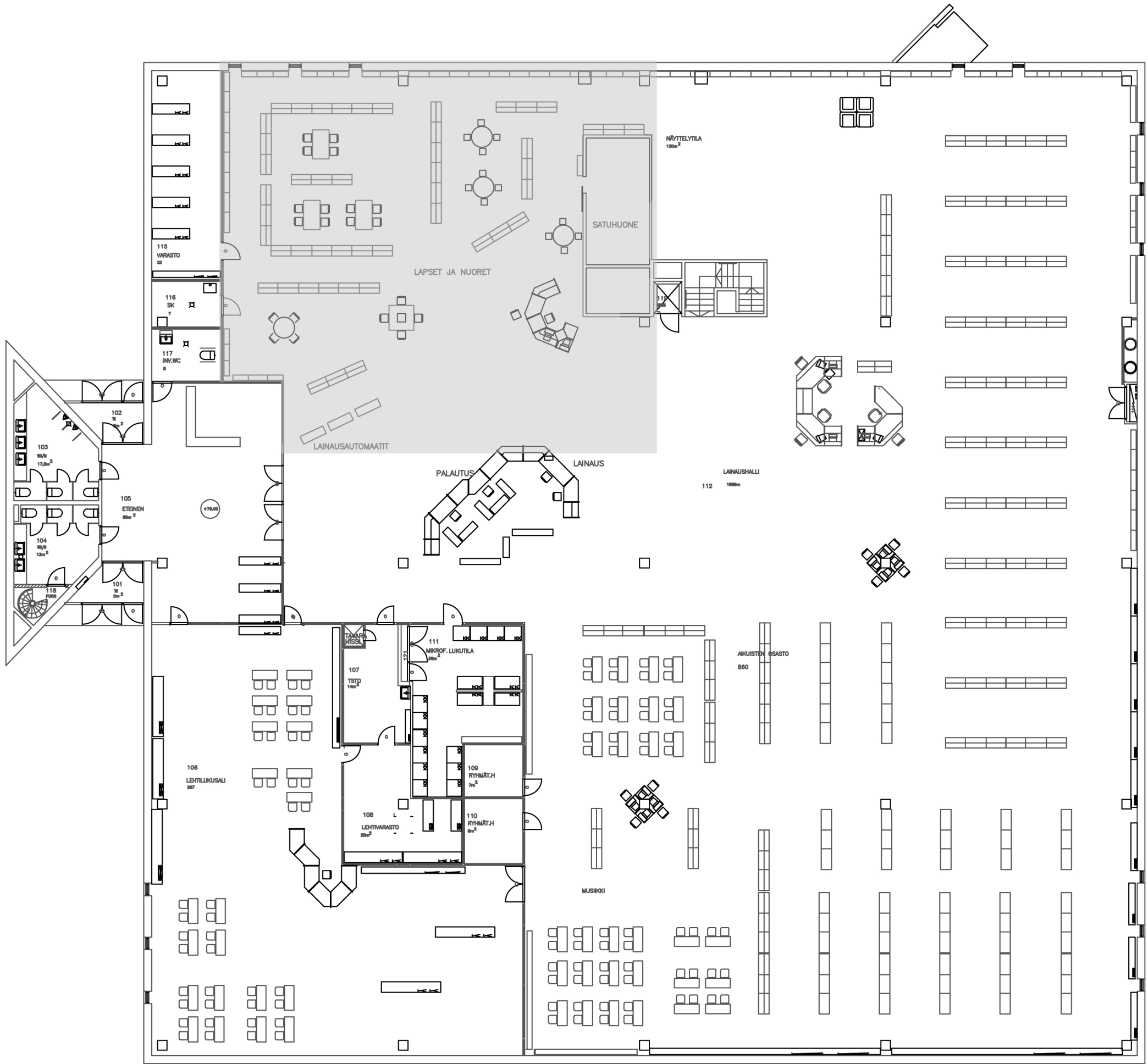
□ Lasten— ja nuortenosasto

RAKENNUSOIKEUS 4363 m²

AIKAISEMMIN KÄYTETTY 2965 m²
LISÄYS 1393 m²

YHTEENSÄ 4358 m²

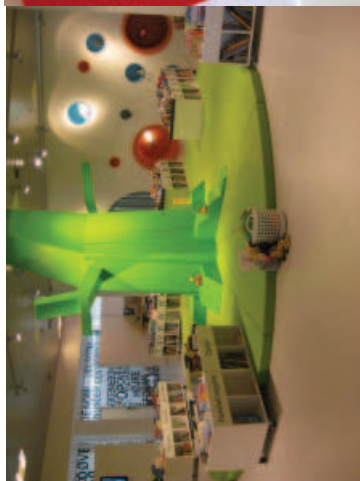
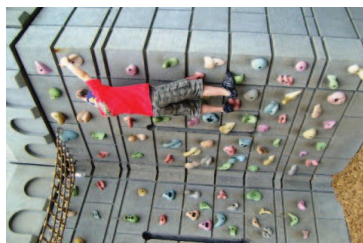
K OSA 1	KORTTELI/TILA 1049	TONTTI/RNo 11	VIRANOMAISTEN MERKINTÖJÄ			
RAKENNUSOIKEUS KORJAUSTYÖ			PIIRUSTUSLAJI PÄÄPIIRUSTUS		JUOKS.No 1	
RAKENNUSKOHTIEN NIMI JA OSOITE KIRJASTO SALPAUSSELÄNKATU 45100 KOUVOLA			PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ ASEMAPIIRROS		MITTAKAAVA 1:50	
KOUVOLAN KAUPUNKI, TILALIIKELAITOS PL 86, 45101 KOUVOLA 020 61511			SUUN.ALA ARK	TYÖN No	PIIR. No	MUUTOS
			PÄIVÄYS 12.2.2010	YHT.HENK PPURHO		

Huomi! Korostettu alue päivitetty vastaamaan lähtökohtaista tilannetta.

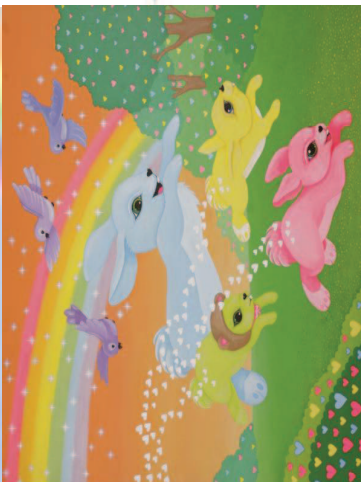
Suunnittelukohde: Kouvolan kaupungin pääkirjasto/ lasten- ja nuortenosastot Salpausselänkatu 33 45100 Kouvola	Piirustuksen sisältö ja mittakaava Kirjaston lasten- ja nuortenosaston pohjakuva 1:200
Suunnittelija ja päiväys Iiris Rynö + 358 409638564 iiris.ryno@student.kyamk.fi	Pinnäytetyö 2011 / Kaluste- ja sisustussuunnittelu Muotoilu / KyAMK
20.04.2011	

VÄRIT

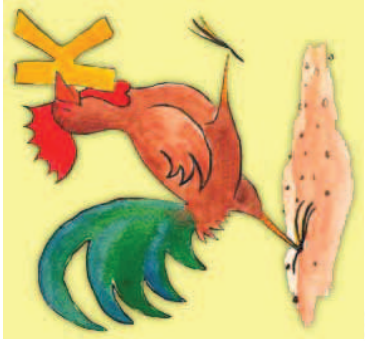
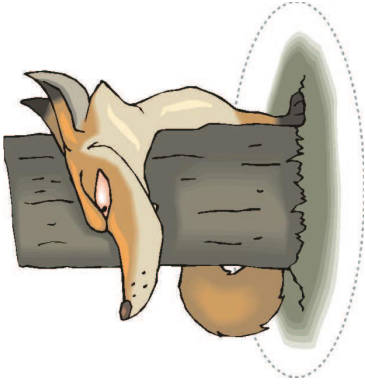

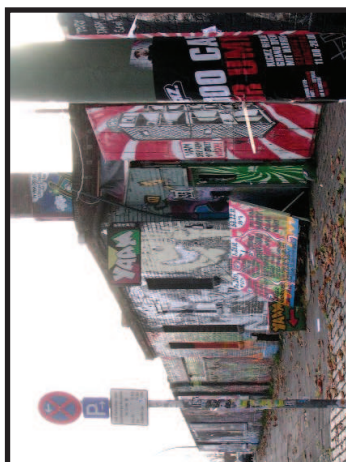
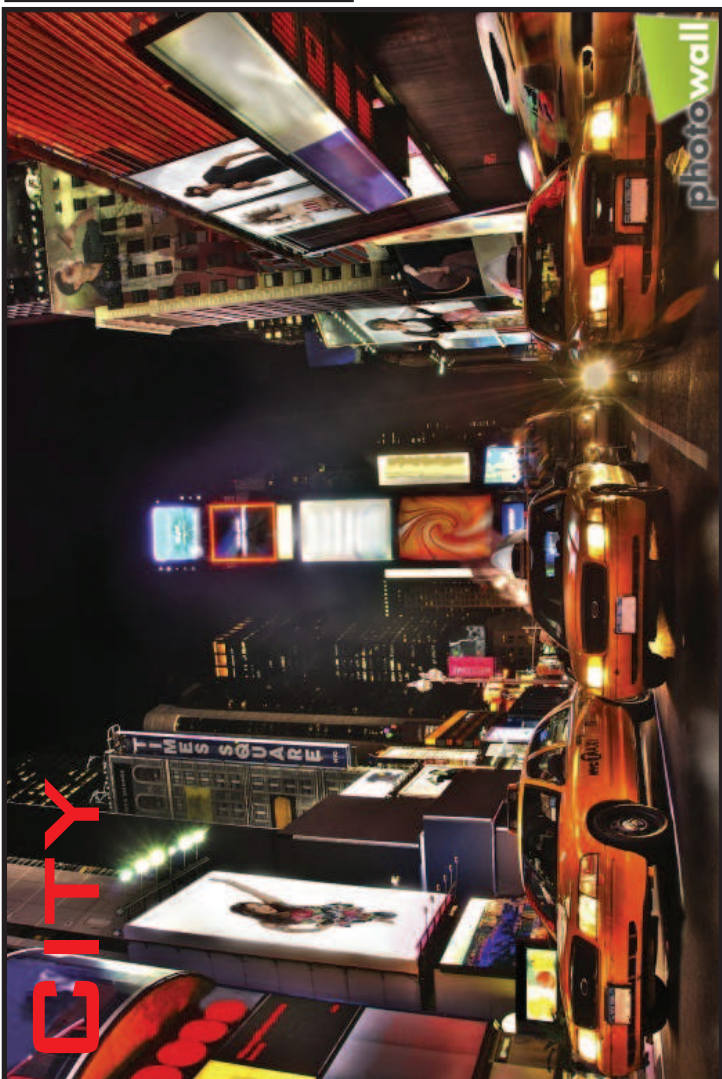
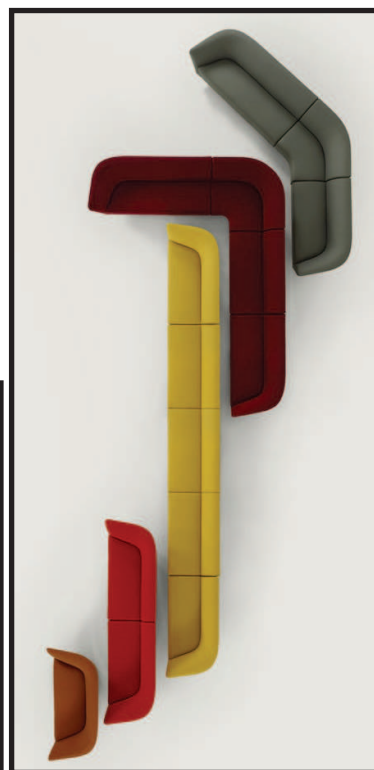
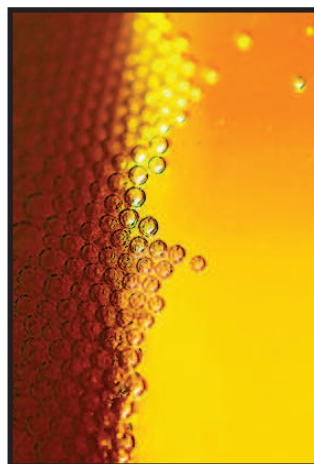
Satuma

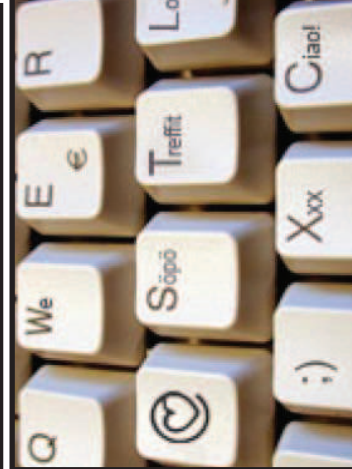
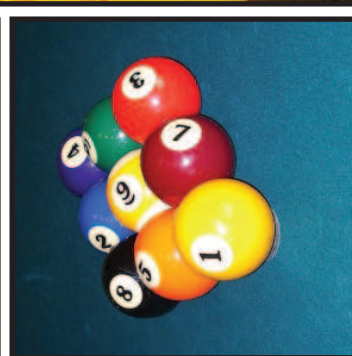
Kansansadut

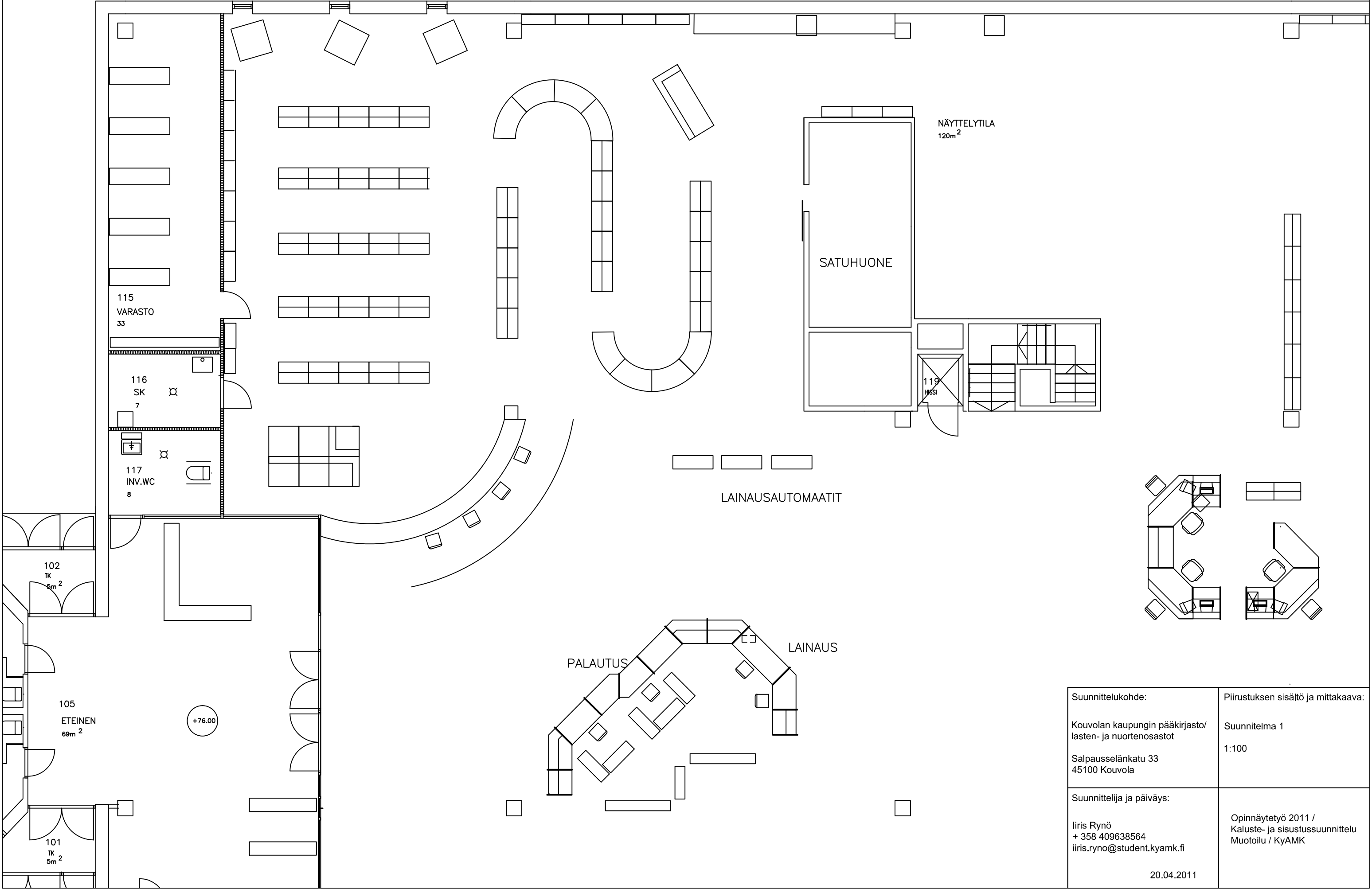

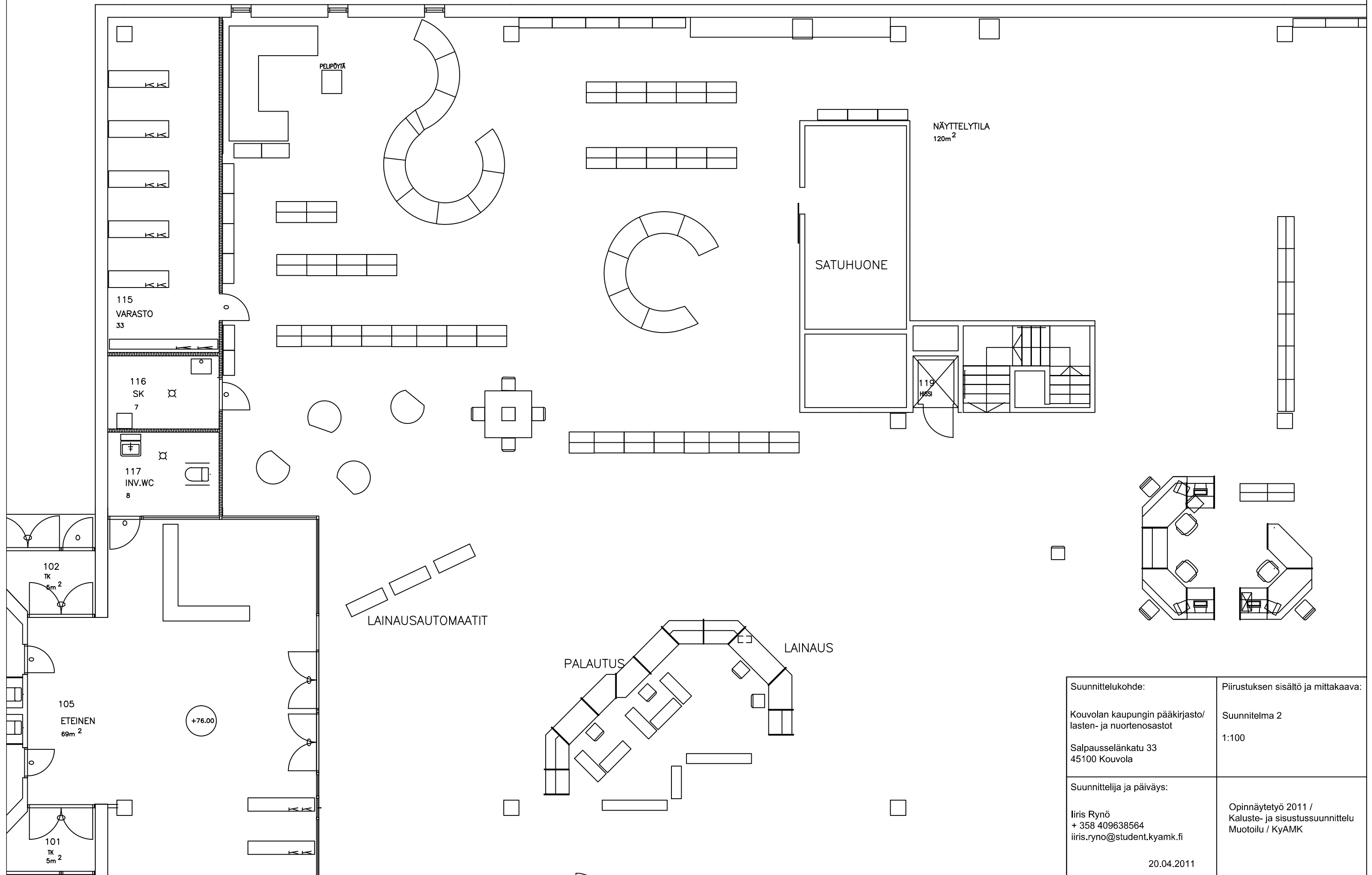

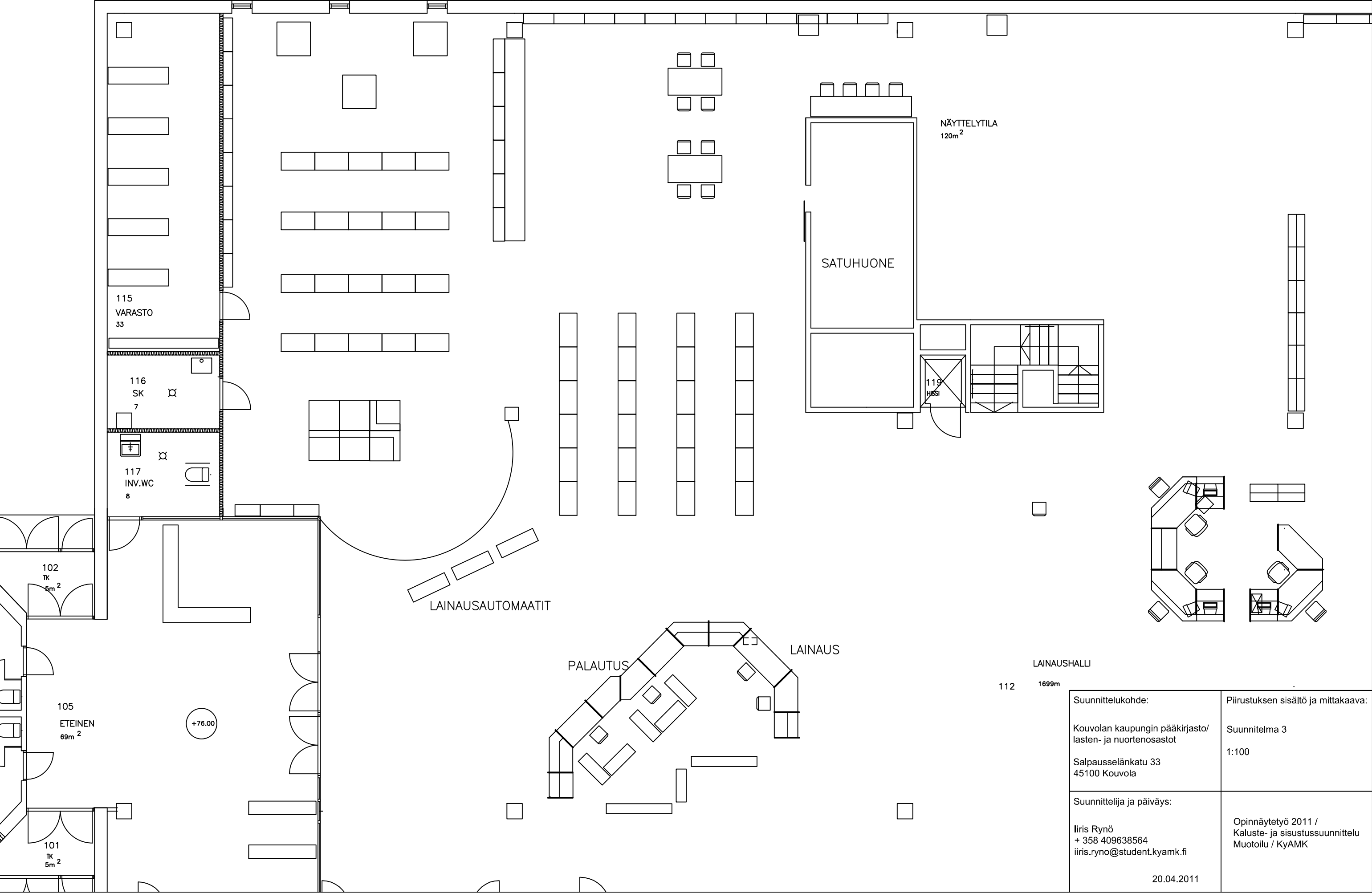

Suunnittelukohde:	Piirustuksen sisältö ja mittakaava:
Kouvolan kaupungin pääkirjasto/ lasten- ja nuortenosastot	Suunnitelma 1
Salpausselänkatu 33 45100 Kouvola	1:100
Suunnittelija ja päiväys:	Opinnäytetyö 2011 / Kaluste- ja sisustussuunnittelu Muotoilu / KyAMK
Iiris Rynö + 358 409638564 iiris.ryno@student.kyamk.fi	20.04.2011

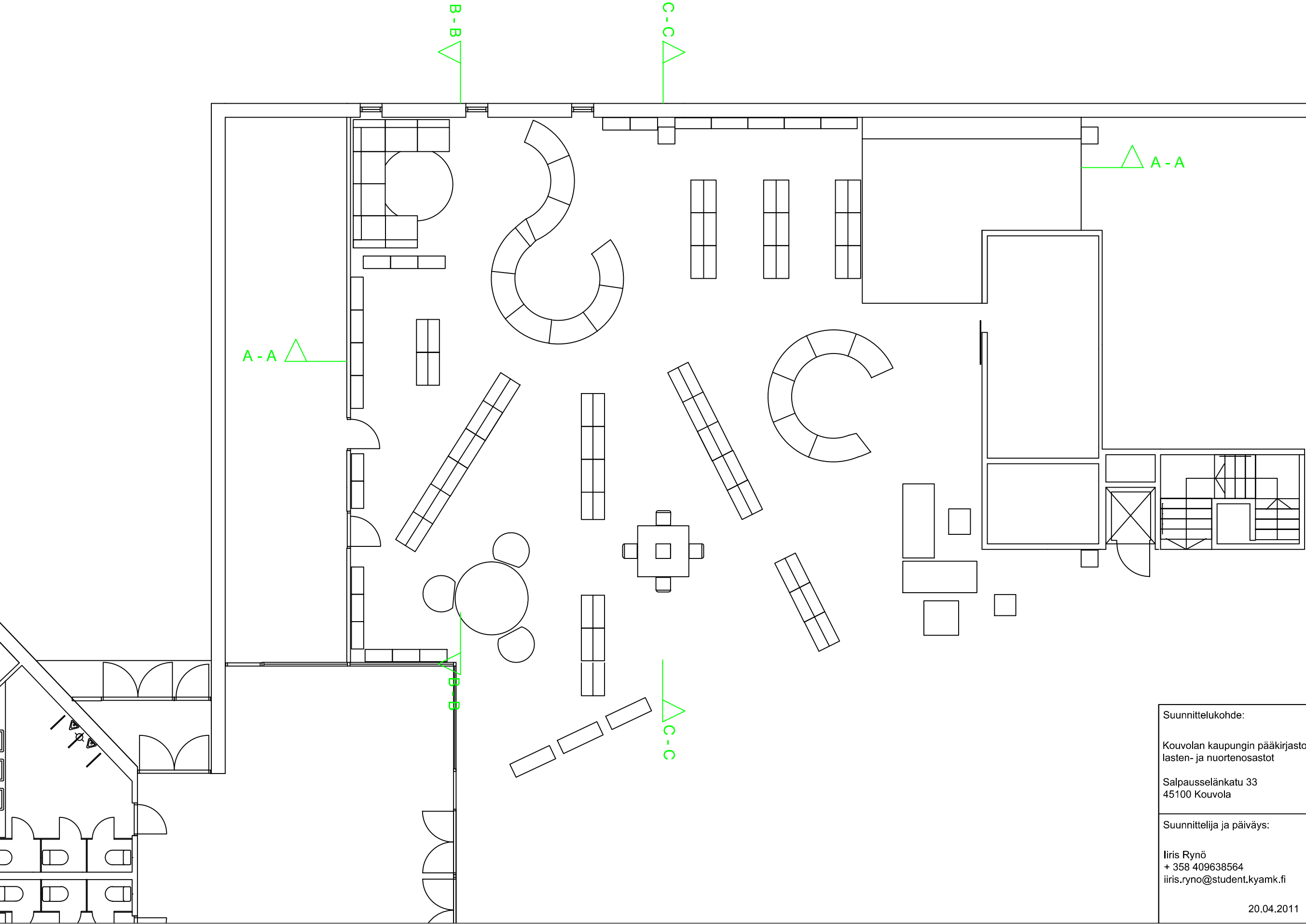

Suunnittelukohde:	Piirustuksen sisältö ja mittakaava:
Kouvola kaupungin pääkirjasto/ lasten- ja nuortenosastot	Suunnitelma 2
Salpausselänkatu 33 45100 Kouvola	1:100
Suunnittelija ja päiväys:	Opinnäytetyö 2011 / Kaluste- ja sisustussuunnittelu Muotoilu / KyAMK
Iiris Rynö + 358 409638564 iiris.ryno@student.kyamk.fi	
20.04.2011	

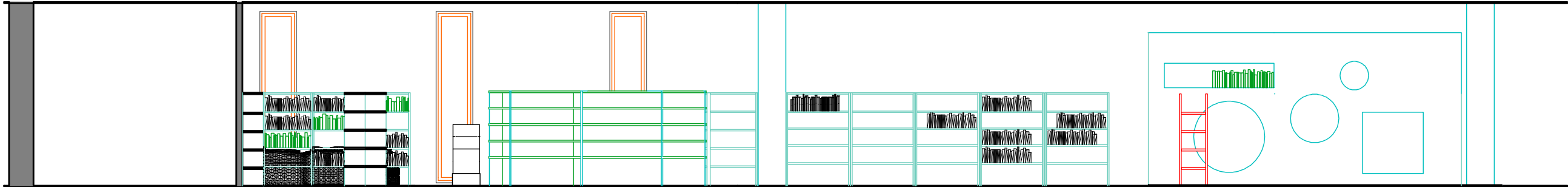
Suunnittelukohde:		Piirustuksen sisältö ja mittakaava:	
Kouvola kaupungin pääkirjasto/ lasten- ja nuortenosastot		Suunnitelma 3	
Salpausselänkatu 33 45100 Kouvola		1:100	
Suunnittelija ja päiväys:		Opinnäytetyö 2011 / Kaluste- ja sisustussuunnittelu Muotoilu / KyAMK	
Iiris Rynö + 358 409638564 iiris.ryno@student.kyamk.fi		20.04.2011	

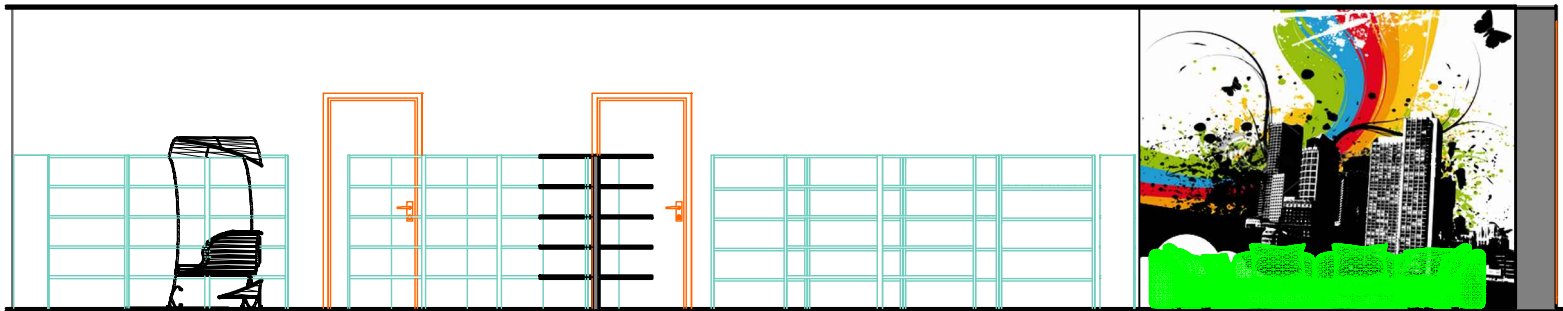

Suunnittelukohde:	Piirustuksen sisältö ja mittakaava:
Kouvola kaupungin pääkirjasto/ lasten- ja nuortenosastot	Kirjaston lasten- ja nuortenosaston pohjakuva
Salpausselänkatu 33 45100 Kouvola	1:100
Suunnittelija ja päiväys:	Opinnäytetyö 2011 / Kaluste- ja sisustussuunnittelu Muotoilu / KyAMK
Iiris Rynö + 358 409638564 iiris.ryno@student.kyamk.fi	
20.04.2011	

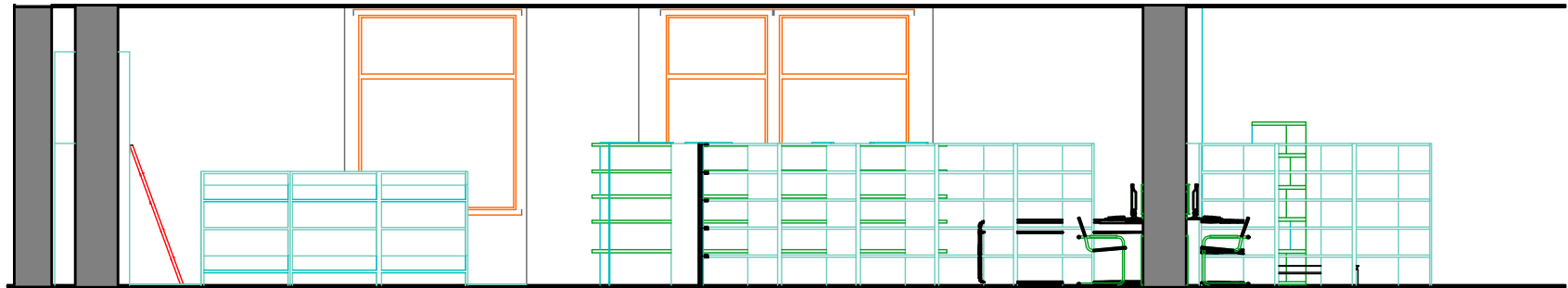
A - A

B- B

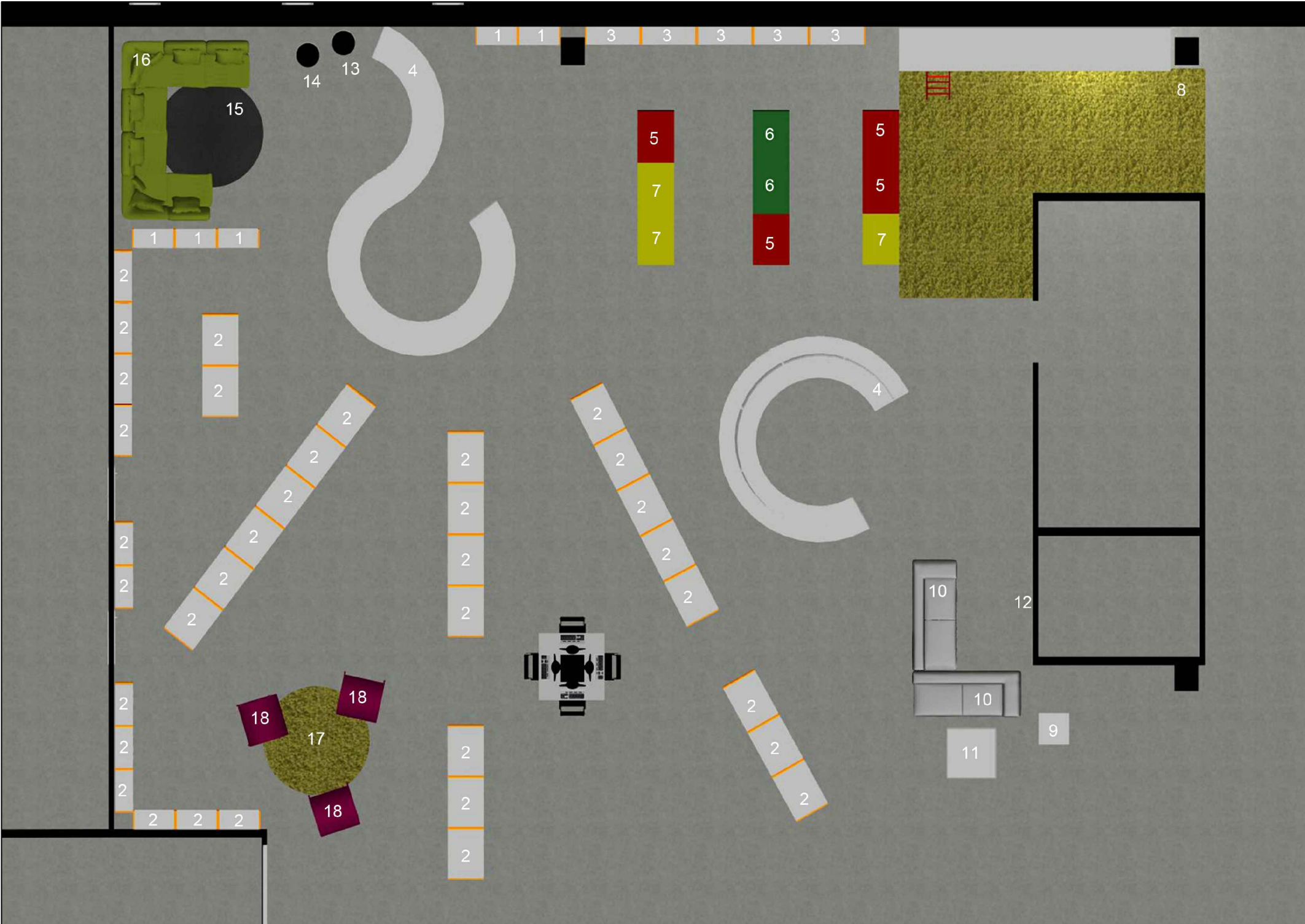
C - C

Suunnittelukohde:	Piirustuksen sisältö ja mittakaava:
Kouvola kaupungin pääkirjasto/ lasten- ja nuortenosastot	Leikkauskuvat
Salpausselänkatu 33 45100 Kouvola	1:75
Suunnittelija ja päiväys:	Opinnäytetyö 2011 / Kaluste- ja sisustussuunnittelu Muotoilu / KyAMK
Iiris Rynö + 358 409638564 iiris.ryno@student.kyamk.fi	
20.04.2011	

- 1 Gothia -hyllyjärjestelmä 750 x 340 x 1520 mm

2 Gothia -hyllyjärjestelmä 900 x 340 x 1520 mm

3 Gothia -hyllyjärjestelmä 1000 x 340 x 1520 mm

4 Slimline radius -hyllyjärjestelmä

5 Kuvakirjalokerikko (punanen)

6 Kuvakirjalokerikko (vihreä)

7 Kuvakirjalokerikko (keltainen)

8 Lastenosaston matto

9 Palautetut kirjat

10 Aikuisparkin sohva
- 11 Sohvapöytä

12 Bookworm kirjahyllä

13 Lehtiteline3

14 Lehtiteline2

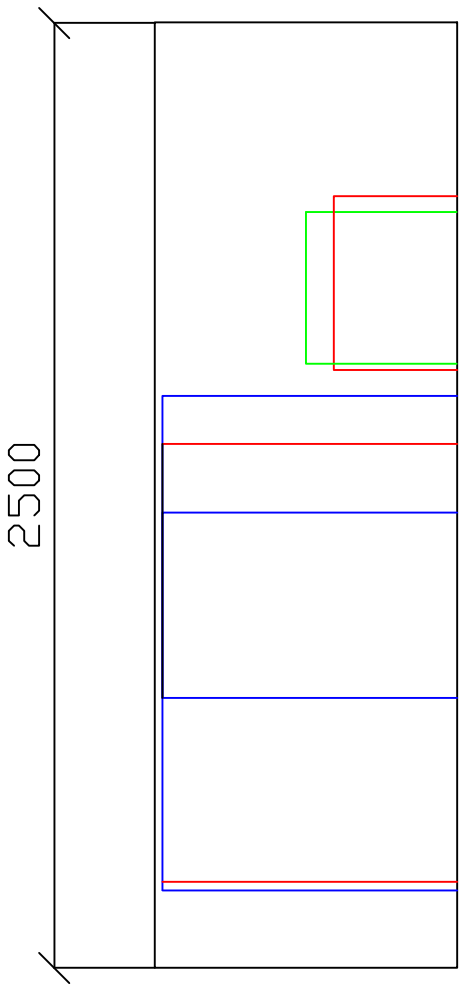
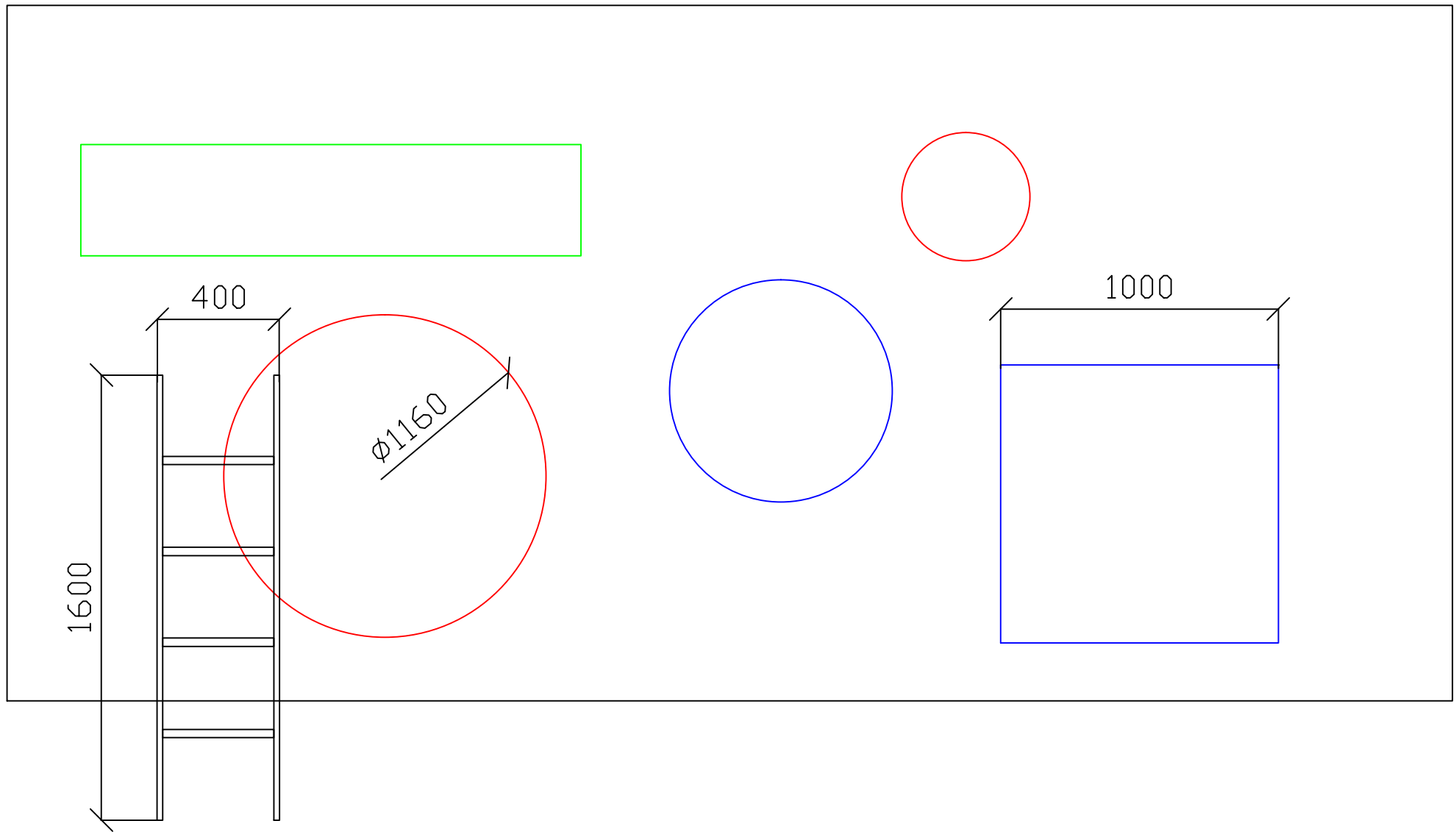
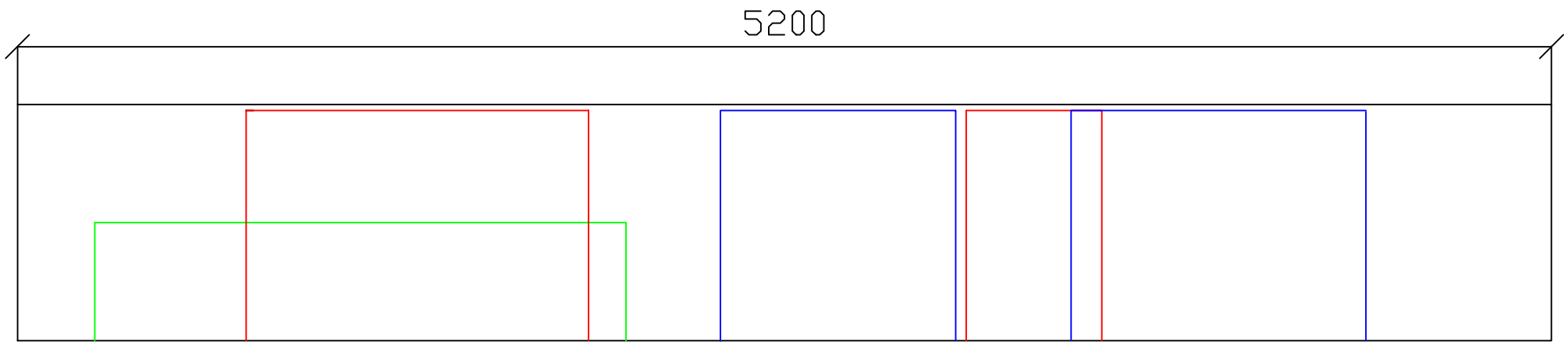
15 Retro -matto

16 Nuortenosaston matto

17 Satine -matto

18 Silence sound center

Suunnittelukohde:	Piirustuksen sisältö ja mittakaava:
Kouvolan kaupungin pääkirjasto/ lasten- ja nuortenosastot	Kalustussuunnitelma
Salpausselänkatu 33 45100 Kouvola	Ei mittakaavassa
Suunnittelija ja päiväys:	Opinnäytetyö 2011 / Kaluste- ja sisustussuunnittelu Muotoilu / KyAMK
Iiris Rynö + 358 409638564 iiris.ryno@student.kyamk.fi	
20.04.2011	

Suunnittelukohde: Kouvolan kaupungin pääkirjasto/ lasten- ja nuortenosasto Salpausselänkatu 33 45100 Kouvola	Piirustuksen sisältö ja mittakaava Lukuselinämän mittakuvapiirros 1:20
Suunnittelija ja päiväys Iris Rynö + 358 409638564 iris.ryno@student.kyank.fi 20.04.2011	Opinnäytetyö 2011 / Kaluste- ja sisustussuunnittelu Muotoilu / KyAMK

1

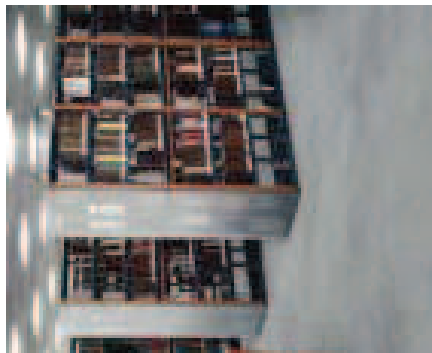
Gothia -hyllyjärjestelmä
Yksipuolinen x 11 kpl

- 750 x 340 x 1520 mm
- Hyllyt terästä (Shadow white 223)
+ päädyt lasia (Mandarin 238)
- BTJ Finland Oy

2

Gothia -hyllyjärjestelmä
Kaksipuolinen x 23 kpl

- 900 x 340 x 1520 mm
- Hyllyt terästä (Shadow white 223)
+ päädyt lasia (Mandarin 238)
- BTJ Finland Oy

3

Gothia -hyllyjärjestelmä
Yksipuolinen x 5 kpl

- 1000 x 340 x 1520 mm
- Hyllyt terästä (Shadow white 223)
+ päädyt lasia (Mandarin 238)
- BTJ Finland Oy

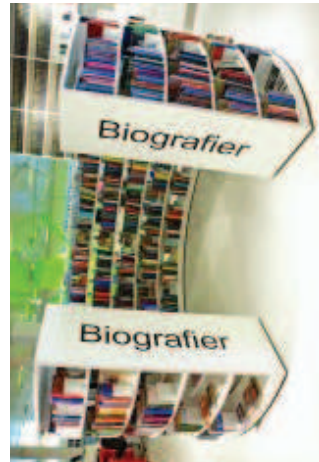

BTJ steel colours/ eurobib
mandarin 238

4

Slimline -hyllyjärjestelmä
Radius x 15 kpl (kulmahyllyt x 13 kpl)

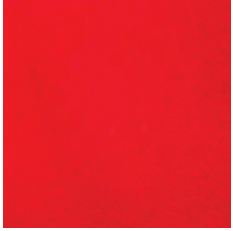
- 800x 360/320 + 310/250 x 1520 mm
- Materiaali, puu
- BTJ Finland Oy

Softline -hyllyjärjestelmä
kuvakirjat

- 900 x 300 x 1220 mm
- Materiaali: puu
- Pun. x 8 kpl
- Vihr. x 4 kpl
- Kelt. x 6 kpl
- BTJ Finland Oy

Tikkurila Symphony M327

Tikkurila Symphony S380

Tikkurila Symphony K302

CHIC -nukkamatto
vihreä 326

- 2 kpl 165 x 230 cm
- 1 kpl 200 x 300 cm
- 100% polyamidinukka
- VM -Carpet

Huom. Kuvat ja sävyt suuntaa-antavia. Sävyt tarkistettava värimalleista.

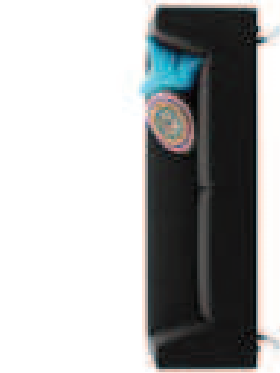

Labyrintti -kirjatorni
palautushylly

- 580 x 580 x 1750 mm
- Lokerot 370 x 170 x 305 mm
- Runko melamiinipintaista kalustelevyä + pyörät
- BTJ Finland Oy

9

LUGO LB 20 - modulisohva
"aikuisparkkiin" x 2 kpl

- 203 x 86 x 69 cm
- Musta Rio nahka 0980
+ jalat kromi
- BoConcept

10

BAND -sohvapöytä

- 95 x 95 x 21 cm
- Maalattu MDF -levy (valkoinen)
+ jalat pyöreää teräsputkea
- Adea

11

BOOKWORM -kirjahylly
demoily/ laulukirjoille x 2 kpl

- 520 x 20 x 19 cm
- PVC muovi
- Kartell

12

13

SUBWAY -lehtiteline
3-pilariinen malli

- Korkeus 1445 x Ø 440 mm
- Materiaali: runko mustaksi epoksijauhemaalattua terästä, lehtipidikkeet joustavaa mustaa kumia. Jalusta betonivalua
- BTJ Finland Oy

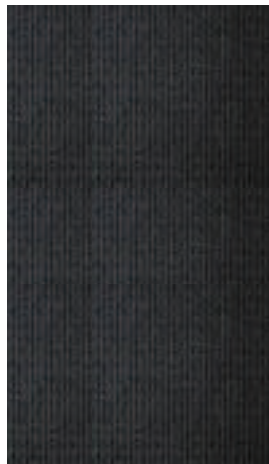
14

SUBWAY -lehtiteline
2-pilariinen malli

- Korkeus 1445 x Ø 440 mm
- Materiaali: runko mustaksi epoksijauhemaalattua terästä, lehtipidikkeet joustavaa mustaa kumia. Jalusta betonivalua
- BTJ Finland Oy

15

RETRO -matto
musta 810

- Ø 200 cm
- 100% polyamidinukka
- VM- Carpet

16

Plastic Duo - sohva

- Kulmapala 88 x 88 x 64 cm
- Suorapala 88 x 88 x 64 cm + Rahi 88 x 88 x 34 cm
- Kangasverhoilu (Nilo fabric 74/green)
- Kartell

CHIC -nukkamatto
vihreä 326

- Ø 200 cm
- 100% polyamidinukka
- VM -Carpet

17

SILENCE - Sound center x 3 kpl

- Tilantarve 1m²
- Verhoilu kangas
- Studio Antti E

18

Kvadrat, Topas 2 / 664

Teenager -nojatuoli

- Pinottava istuin
- Materiaali, muovi
- 10 kpl musta + 5 kpl punainen
- Oy Plastex Ab

Ei määriteltä paikkaa

19

KOTILO -valaisin

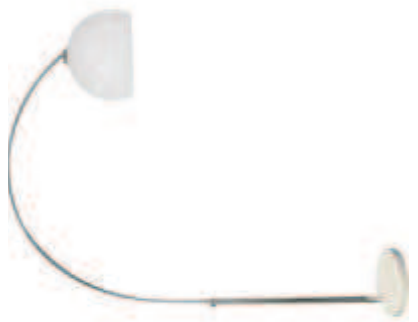
- 525 x 235 x 300
- Kokonais teho: 2 x 60 W / E27
- Materiaali: Alumiini
- Väri: Valkoinen
- Suunnittelut: Eero Sairanen
- Innojos Oy

20

DOWN LIGHT top 3-set WW

- Ø 70 mm, K 15 mm
- Ledin teho: 3 x 1W
- Asennusaukon koko: 65mm
- Uputussyvyys: min. 13 mm
- Materiaali: Alumiini
- Luminum Oy

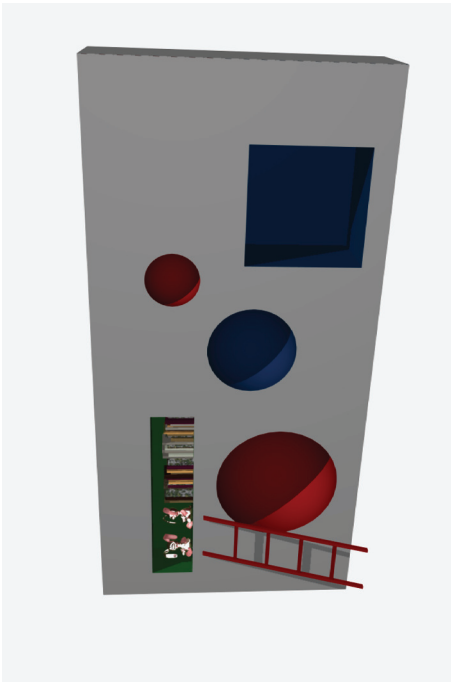
21

FIRENZE -valaisin

- Korkeus 213 cm
- Leveys 170 cm
- Varjostimen halkaisija Ø40cm
- Teho 100W E27
- Materiaali: Marmorijalka, kromivarsi, varjostin valkoista muovia
- Luminum Oy

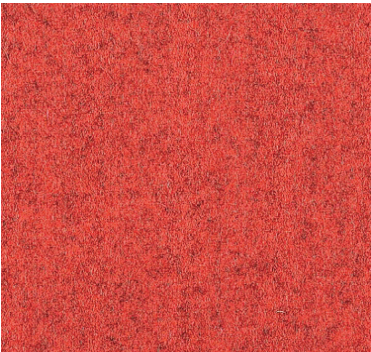
Lasten- ja nuortenosaston
pylväiden maalisävy

S 309 Päiväntasaaja

Lukuseinä

- 5200 x 800 x 2500 mm
- Materiaalit: seinämä 19 mm MDF- levyä, verhoilu kolmeen matalimmalla olevaan koloon kankaat Kvadratin Divina melange 2 531(pun.) Divina Melange 2 631 (sin.)
- valmistetaan mittatilaustyönä

Divina Melange 2 531

Divina Melange 2 631

